

9de Aarg.

1878.

16de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

nyttig og underholdende Læsning.

Aldgivet af A. Throndsen.

31te August — 16de Hefte.

Decorah, Iowa

B. Anundsen, Bog- og Accidents-Trykker.

1878.

For Hjemmet,

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning,
begynder med 1878 sin 9de Aargang.

Det indeholder et afværende og omhyggeligt udvalgt Læsestof bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Reisebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyre- og Planteliv, samt

Fortællinger, Digte og Blandinger.

Det udkommer med 2 Aft i Omflag 2 Gange om Maanedn (15de og 30te) og koster \$2.00, (til Norge og Danmark \$2.50) om Aaret i Forstud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit. Penge sendes helst i Money Order, Drafts, (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere sikre. Nye Subskribenter behøge at melde sig snarest muligt. Denne Aargang kan faaes fra No. 1.

Adresse: R. Thronsen, Drawer 14, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mands Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Bedkommende er paa lidelig.

ST. OLAFS SCHOOL,

en lutherisk Højskole for Gutter og Piger,
Northfield, ... Minnesota.

Nye Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er \$30.00 for Skoleaaret (10 Maanedn) og for en Termin i Forhold. Kost billig. Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren
E. Mohu, Northfield, Minn.

Ældre Bind af For Hjemmet

11te Bind (1876, I) se 3die Side af Omflaget.

12te Bind (1876, II) indeholdende de interessante Fortællinger Pleiedatteren og De to Blinde, samt meget andet interessant Læsestof tilsendes portofrit for 85 Cts., begge disse Bind for \$1.25.

13de Bind (1877, I) indeholdende de fortrinlige Fortællinger Alpefloven, Mod Himlen (Forfatterindens Ungdomshistorie), Dikken fra Amerika, En Gut fra Londons Gader, saavel som flere mindre Fortællinger, den interessante historiske Skildring Karl den 12te i Norge, henimod 30 andre større og mindre Artikler, adskillige Digte, 15 Gaader og 116 Blandinger tilsendes portofrit for \$1.00

14de Bind (1877, II) indeholdende sidste Afdeling af Fortællingen Mod Himlen (Forfatterindens Hueliv), Fortællingerne Dljefjæren, Alene, En Juleaften paa Gaaraa samt meget andet fortrinligt Læsestof tilsendes portofrit for \$1.00, begge disse Bind for \$2.00.

15de Bind (1878 I) indeholdende 1ste Hæft af den interessante Skildring "Philip Ashton eller den nye Robinson", Martyren i St. Andrews, Jacob Flints Reise, Artikler, m. m. M., sendes portofrit for \$1.00. Alle 5 Bind pr. Ekspres for \$3.50.

Øvert Bind bestaar af 12 Hefter og udgjør 384 store Oktavsider, Titellblad og Indholdsregister indbefattet.

Adresse: R. Thronsen,
Drawer 14, Decorah, Iowa.

For Hjemmet,

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

9de Aarg.

31te August 1878.

16de Hefte.

Philip Ashton

eller den nye Robinson.

En sandfærdig Fortælling af Dr. G. S. v. Schubert.

(Fortsættelse.)

Havets Brusen og Bølgernes Bryden mod Klipperne paa Strandbredden blev mod Morgenstunden saa lydelig, at den Sovende vaagnede deraf. Der maatte i Vest, ved Kysten af Fasklandet, være udbrudt et stærkt Uveir; Horizonten viste sig ogsaa i denne Retning formørket af tykke Tordenstyer. Vor Vandringsmand sang glad sin Morgensang til Brændingernes høie Brusen og steg op paa en Bakke, som hævede sig i Sydøst for hans Natteleie. Her stod han paa den yderste, sydvestlige Pynt af Roatan. En Mængde smaa Der, hvoriblandt ogsaa en af noget anseeligere Størrelse ved Navn Utilla, laa for hans Dine, flere af dem som nøgne, ufrugtbare Klipper eller Sandbanker, andre med grønne Skove. Han havde nu i Vest og Sydvest seet den yderste Ende af sin skønne Ø; forsaavidt var

Maalet for hans Undersøgelsesreise naaet. Han vendte sig derfor i Sydøst ned mod Kysten for ogsaa nærmere at lære at kjende denne Kant af Øen.

I det Hele taget var, som han allerede igaar havde bemærket fra "Mandagsbjerget", Hovedbjergkjædens Skraaning mod Syd brat og nøgen. Dog havde de Sandmasser, som i Tidens Løb havde løstrevet sig fra de derværende Sandstenbjerger, længere nede henimod Strandbredden dannet en snart smalere, snart bredere jævn Flade, som lettede Fodgængeren Veien langsmed Stranden. Allerede i temmelig lang Afstand bemærkede vor Øboer hinsides den nøgne Sandørfen, hvorpaa Solen ubindret kastede sine glødende Stråler, en nær ved Kysten løbende tyk Skov, hvis Grønt kunde skaffe det blændende Døie et Hvilepunkt

og, som vor Vandringsmand haa-
bede, snart ogsaa de trætte, til
Kjærlighed trængende Lemmer et
forønstet Hvilested. Da han kom
nærmere, saa han et forunderligt
Birvar og en tætstaaende Masse
af Træer for sig, som han aldrig
havde seet Mage til. Det var en
mægtig Gruppe af Mangletræer
(*Rhizophora Mangle*), der udbredte
sig over den med brakt Vand op-
fyldte Sump. (Brakt Vand er
en Blanding af Søvand og ferskt
Vand). Vore Læsere have sand-
synligvis seet Afbildninger af dette
besynderlige Træ, som man i nogle
Eprog har givet Tilnavnet det
"Tusindsføddede." Saavel i mange
Landstabsbilleder fra de varme
Lande som i særskilte Tegninger
har man nemlig fremstillet denne
store, træagtige Sumpplante, der
fra sin unge Stammes Overflade
og fra sine Grene udstyler utallige
Rødgrene, der hvæ sig ned mod
Jorden og som virkelige Rødder
atter fæste sig deri. Et saadant
Mangletræ har altsaa foruden
sin Stamme endnu overordentlig
mange mindre Fødder, hvorpaa det
hviler i den fugtige Jord. Dets
højt og her af Vandet fremragende
Rødder udbrede sig tillige saa vidt
i alle Retninger, at en Fodgjæn-
ger ved at træde fra den ene paa
den anden kan gaa hen over Sum-
pen ligesom paa en Stokkebro.

Philip, som for idag kun havde
forspønet sig med et lidet Forraad
af Peleanødder, saa sig om efter
Frugter paa disse mangeføddede
Træer og fandt ogsaa adskillige
hængende paa de lavere Grene,
som han kunde naa. Men disse,
der vare af en ligesaa besynderlig

Stikkelse som selve Træet, smagte
saa bittert, at han for denne Gang
maatte lægge dem bort igjen. Af
deres Midte fremragede, ligesom
et spidst, i dets røde Ende bøiet
Horn, det allerede paa Stammen
spirende Frø, der indtil dets Mo-
denhed et helt Aar bliver hæn-
gende paa Træet og, naar det fal-
der ud af Frugtstakken, med Spid-
sen borer sig ned i den sumpige
Jordbund, hvor det strax udvikler
sig til et nyt Træ. Men hvad
selve Træet ikke kunde give vor
hungrige Vandringsmand, fandt
han i rigelig Mængde nede ved
dets Rødder.

Ebben var just indtraadt, og
Havet, som i Flodtiden trængte
langt ind i Sumpen, havde truk-
ket sig tilbage, saa at Mangle-
træernes Rødder stode frit frem
af Vandet. Philip bemærkede nu,
at der ved disse Rødder hængte
Tusinder af de Østers, hvis Arter
ere bekjendte under Navn af Bæle-
og Træøsters, og hvis fine Kjød
er en ligesaa velsmagende som næ-
rende og sund Spise, der begjær-
lig søges baade af de i Nærheden
af de varmere Hæve boende Euro-
pæere og af Indianerne. Medens
vor Philip af Hjertens Lyst gjorde
sig tilgode med denne lækre Fro-
kost, gottede hans Pudel sig med
Krebs, som i utallig Mængde krøb
om imellem Rødderne. Ogsaa hele
Flokke af snehvide Heirer og store
Bandhøns, som uden Frygt vadede
eller svømmede under Træerne,
toge broderlig Del med de to frem-
mede Gæster i dette Naturens
rigtbesatte Laffels Glæder.

Men heller ikke disse Nydelser
skulde blive uforstyrrede. Foruden

de smaa blodige Drillerier, som hele Sværme af Stikmyg (Musflitoer) og andre besværlige Insekter her ved denne Sump tillode sig mod den letbeklædte Dboers Ansig, Hænder, og Fødder, stulde han ogsaa sættes i en Forstrækkelse, der ikke var mindre stor end den, Kjæmpeflangen havde forarsaget ham. Bludselig fløi Fuglene i hans Nærhed fra hverandre til alle Sider; Pudelen sprang med et Angeststrig, som lignede det, den udstødte ved Synet af den store Slange, i største Hast ud af Trærnes Lykning i det Frie. Ogsaa Philip fulgte saa hurtig som muligt det advarende, tro Dyr, men saa sig dog, da han troede sig i Sikkerhed, tilbage efter den Gjenstand, der havde forvoldt denne Forstrækkelse. Det var en Krokodille af omtrent ni Fods Længde med sorte og gule Skjælde, gulfarvet Hale og gulagtig-hvid og grøn marmoreret Strube. Sandynligvis havde den nylig gjort en And eller Vandhøne til Bytte, med hvis Nedslugning den syntes at have megen Noie. Denne sydamerikanste Krokodille, der ogsaa kaldes Kaiman, er, som Philip siden ved egen Erfaring overbeviste sig om, langt fra saa farlig for Menneskene som den ulige større og stærkere Nilkrokodille og mange andre Arter af Krokodiller, der leve i de varmere Egne af Afrika og Asien. Den anfaldet for det Meste kun Menneskene, naar de ville forgribe sig paa dens Wg, hvoraf Sunnen i det hede Sand lægger henimod et halvt Hundrede, som den bedækker med Siv eller nedfaldne Blade. Thi disse Wg,

der ere saa store som Gagsæeg og have en ujævn, kalkagtig Skaf, der let gaar itu, blive ikke alene opsøgte og spiste af Indianerne, men ogsaa af mange Sump- og Landfugle, store Firbenarter og Pungrotter. Det maa derfor ikke forundre os, at ogsaa Kaimanen paa sin Side har erklæret sin Slægts Fiender, Vand- og Sumpfuglene, en stedsevarende Krig og snapper dem ved pludselig at dukke op af Vandet, ligesom den ogsaa trækker ned og ovsluger Hunde og lignende Dyr af mindre Størrelse, naar de svømme over det Vand, hvori den opholder sig. Dens Hovednæring synes at bestaa i Fiske, da dens sædvanlige Opholdssted saavel om Natten som en stor Del af Dagen er Vandet, hvilket den kun forlader i de varmeste Timer af Dagen og under Wglægningen for at sole sig eller for at have Tilflyn med Wggene. Paa Landjorden er Kaimanen ikke paa langt nær saa rask i sine Bevægelser som den i lige Linie fremad styrrende Nilkrokodille, saa at den meget snart maa blive efter for et Menneske, som løber hurtigt. Men endog i Vandet, hvor disse graadige Dyr bevæge sig langt lettere og behændigere end paa Landet, ere Amerikanerne, som ere vante til at se dem og have dem i Nærheden, saa lidet bange for dem, at de uden Frygt svømme over et Vand eller bade sig paa et Sted, hvor mange saadanne Krokodiller opholde sig.

Vor Dboer, for hvem dette Beskjendtskab endnu var ganske nyt, havde imidlertid neppe haft Mod til et saadant Boveskykke. Han tog

en Sidevei langs Skraaningen af Bjergkjæden, hvorved han undgik hele Moradset med dets Mangletræskov, og fandt ved denne Leilighed tillige en Kilde, hvis Vand var driffeligt og velsmagende, før end det i den dybere liggende Sump blandedes med Søvand. Ifølge sin Rejseplan vilde han allerede næste Dag atter være ved sin Løvhytte. Derfor gav han sig ikke lang Tid til at hvile i Skoggen af det langt fremragende Klippefag og de træagtige Bregner ved Kilden, der nu ved Enden af den lange, tørre Vårstid kun gav lidet Vand, men gif hinsides den nordøstlige Kant af Manglestoven atter ned til Kysten, hvor han paa den flade Sandflette tog Retningen saa lige som muligt mod Øst.

De tre eller fire Miles Vei, som Philip Ashton nu for Størstedelen i den hede Middagstid maatte vandre fra sit Hvilested nærved Manglestoven til Maalet for denne Dags Rejse, har han altid regnet blandt de besværligste, han har tilbagelagt paa nogen af sine Fodture. Den Egn, gennem hvilken han paa dette Stykke Vei kom, var ogsaa den ufrugtbareste og mest øde paa hele Den. Navnlige saa man nu, da i flere Maanedes ikke en eneste Regndraabe var falden, vidt og bredt omkring paa Jorden ikke et eneste grønt Græsstraa eller Træ, ingen grøn Busk. Nogle vantrevne Akaciestammer, som med lange Mellemrum og enkeltvis stode paa Skraaningen af den nøgne Højrække, havde, ligesom Træerne hos os om Vinteren, mistet sit Løv. Al Plantevæxt var uddød; kun over Havspeilet saa man de

langstænglede Tang eller Søgræsarter, grønne blandede med røde, udbrede sig ligesom en Eng. Om endstjønt der paa Landet ikke vorte sig et Vindpust, var dog Luften opfyldt med fint, gult Støv, der smertede Næsen og Lungen, naar man indaandede Strømmen af de hede Dunster. Fra Hovedet indtil Fodsaalen følte vor Vandringssmand idag for første Gang en forfærdelig pinlig Hede. Hans Fødder, som kun daarligt vare beskyttede ved de usle Sandaler, uagtet han paa denne sin Rejse igjennem Den over ti Gange havde gjort sig nye snart af et, snart af et andet Slags Bark, smertede ham ved hvert Skridt, han gjorde paa det brændende hede Sand, og denne Smerte gjennemtrængte mere og mere alle hans Ben, saa at Knæerne lammedes og næsten negtede at gjøre sin Tjeneste. Et Ildebesindende, som Philip endnu aldrig havde følt Mage til, bemægtigede sig hans Hoved og Bryst. Udenfor ham var Luften ligesom bedækket af et Taagesløj; indenfra bleve hans Øine enkelte Diebliske ligesom omslørede af et tykt Mørke. Der fattedes kun lidet i, at han var besvimet af Afkræftelse. Fra Tid til anden maatte han staa stille eller lægge sig paa Knæ for at samle nye Kræfter til at vandre videre. Han havde for saa meget som muligt at lette sig den besværlige Gang kastet fra sig alle de Levnetsmidler, han havde samlet i sin Kurv. Selve Kurven saavel som Baabestoffen, hvilken hidtil han hidtil, saa unyttig den end havde været ham, stedse havde baaret i den høire Haand, stulde han

ogsaa gjerne have lagt fra sig, dersom det ikke havde været for Solfjærmens Skyld, hvis Dag han idagmorges havde repareret med alle Slags Blade og Sivstøkker, og som nu mere end nogenfinde var ham nyttig og uundværlig. Hvor længtes han ikke nu over til den tykke Skov og til Smaabækkene paa Nordsiden; thi Tungen klæbede i denne fortørende Hede ved hans Bane. Men naar han til Benstre saa paa den bratte, flyggeløse Bjergstraaing, som han maatte stige over for at komme til den anden Side, forsoandt i Følelsen af hans Usmagt enhver Tanke om Muligheden af at naa dette Maal. Næsten som i en Feberdrøm drog han videre, og det synes virkelig ogsaa at være Ytringen af en Feber, der gav ham Kraft til endnu at vandre ligesaa hurtigt afsted som sædvanlig.

Hvad vor Philip i denne Stund følte og erfarede, var mere end en almindelig Udmattelse. Det var den Indflydelse, som Luftens Tilstand i disse varme Lande udøver paa Nerverne især hos en Fremmed, naar Uveirstyret samle sig efter en lang, vedholdende Tørke, og Regnen strax derefter udgyder sine første Strømme. Himmelen var lidt efter lidt fra Vest bleven overtrukken med Sort. En Stormvind hævede Støv og Sandmasserne taarnhøit i Veiret og drev dem med pilsnar Hurtighed og Kraft foran sig. Det var en Lykke for Philip, at denne Storm med sine Sandbølger ikke traf ham i Ansigtet, men paa Ryggen, og saaledes snarere paaahyndede end

hindrede hans Løb. Han var nu kommen til et Sted ved Kysten, hvor Klipperne, som her syntes at bestaa af Kalksten, ikke af Sandsten, satte sin Fod umiddelbart i Havet. Han maatte, saa kraftløs han end følte sig, stige op paa Høien for derfra at fortsætte Veien i den hidtil fulgte Retning. Men han var oppe paa Ryggen af Høien endnu ikke kommen langt frem, førend der fra den med tykke, sorte Skyer nu aldeles overtrukne Himmel udbrød et Uveir, som man i Europas tempererede Lande aldrig nogenstunde oplever Mage til, men som Vendekredsens Beboere næsten hvert Aar hjemsøges af. Lyn fulgte paa Lyn, og naar et Tordenstrald var forbi, hævede allerede et andet sin forfærdelige Røst. Tilslidst blev der af den rullende Lyd en saa frygtelig Bragen, at Jorden syntes at bæve. Endnu havde Regnstrømmene ikke begyndt at udgyde sig, da vor unge Vandrer som en jaget Due flygtede ind i en Klippekløft, der ligesom en dyb Revne strakte sig igjennem Fjeldet fra Syd mod Nord. Den fremragende Klippe havde paa et høiere liggende Punkt i Kløften dannet et Tag, som stæffede Bestyttelse mod Regn og Storm. Neppe havde den trætte Vandrer strakt sig hen under dette Tag paa den jævne Klippegrund, førend Regnen pladsfede og strømmede ned med en Styrke, som hos os et saafaldet Skybrud alene kan have. Fjeldkløften blev til et Leie for en Bæk, som med tordnende Larm rev Klippestykker med sig og snart opsvulmede saa høit, at der imellem dens mørke Vand og det Klippeleie, hvortil Philip var flyg

tet, kun var nogle faa Aften. Den Del af Hjeldevæggen, ad hvilken han var flattet op, stod allerede under Vand; længere op var det ikke muligt at komme; Unglingens Stilling var høist betænkelig. Men Tordenregnen under dette Himmelfrøg er sjelden af lang Varighed. I de tempererede Jordstrøg holder Regnen ofte ved i hele Dage, ja i hele Uger, men mellem Bændefredene (eller, som man ogsaa falder det, i den tropiske Zone) i Almindelighed kun en eller nogle faa Timer, og selv i den egentlige Regntid, som endnu var langt borte, er Himmelen i Regelen klar om Morgenen og ofte indtil over Middag. Først da overtrækkes den med Skyer; disse udgyde sine Strømme fornemmelig ud paa Eftermiddagen, og ikke sjelden er Luften atter klar, naar Solen gaar ned, hvilket næsten altid vedvarer hele Natten, saa at Stjernerne da funkler med det klareste Skin.

Af Ahtons Beretninger synes at fremgaa, at Aarstidernes Gang paa Roatan er den samme som paa Den Jamaika, der ligger under samme Breddegrad. To Gange afvejer den tørre Aarstid med Regnperioder, hvoraf den ene kan betegnes som den mindre vedholdende, den anden som den stærkere. Fra December Maanedes Udgang, i Januar, Februar og indtil Slutningen af Marts er Himmelen i Regelen altid klar, og dette er den tørre og forholdsmæssig kjeligere Aarstid. Fra Begyndelsen af April indtil henimod Slutningen af Mai indtræder Foraarsregnen, som ikke falder daglig, men ofte med et Mellemrum af flere Dage, dels

med, dels uden Torden, og altid kun er af kort Varighed. Maanederne Juni, Juli og August ere de varmeste, og omendstjont navnlig i Juli ikke sjelden frygtelige Uveirstorme indtræffe, er dog Torken i disse Maaneder fremherskende. Efterhaanden kommer derpaa allerede i September og endmere i Oktober den stormfulde, egentlige Regntid, der i November naar sin betydeligste Styrke. Da falder hver Dag en hyppig Regn, og kun om Natten, naar ingen varm Sol mere findes paa Himmelen, opklares denne og forbliver i denne Tilstand gjerne ogsaa om Morgen og i de første Formiddagstimer. Endog over en Del af December pleier Regntiden undertiden at udstrække sig; dog er Veiret i denne sidste Maaned, især ved Juletid, i Almindelighed overmaade smukt og klart, og en Mængde Træer prange da med Blomster og modne Frugter.

I denne sidstomtalte egentlige Regntid var det ogsaa, at Philip Ahton, som vi siden nærmere skulle omtale, havde de største Lidelser at gjennemgaa, medens de enkelte Regnbyger i Foraarstiden gif af uden synderlig Besværlighed for ham. Navnlig var denne, som han nu paa sin Hjemreise afventede i Klippekløften, mere til Forfristelse efter Dagens Byrder og Hede end til Besvær for ham. Regnen opførte at strømme ned; Bækken, som den havde dannet, sænkede sit larmende Vand, og efter kort Tids Forløb var den tør. Philip var uden selv at mærke det falden i en dyb Søvn, hvoraf han, saa ubequem end hans Stilling, med Høve-

det paa Kurven og med Kroppen paa den haarde Klippe, maatte være, først opbaagnede langt ud paa Matten. Den tro Ami havde ligesom for at erstatte sin Herre Savnet af et varmende Teppe lagt sig opefter hans Bryst. Der var nu hverken Tid eller Leilighed til at opsoge nogen bedre Soveplads. Nøisom som Patriarken Jakob paa hans Vandring til Haran, udsøgte den trætte Vandringsmand sig kun et passende Sted for sit Hoved paa den stenede Grund, og om end ikke Englene aabenbarede sig for ham i Drømme som for hin Arving til Guds store Forjættelser, vare dog beffjærmende Engle ogsaa hos og om ham i Forhold til hans Behov. I sin halvmørke, stille Klippeløst sov han, indtil Solen dukkede op af Havet, og reiste sig derpaa rast og paany styrket fra sin Stenseng.

“Den, som hører de unge Ravens Skrig og giver dem deres Føde, vil vel atter ogsaa give mig Spise og Drikke idag”, tænkte og sagde han efter sin Morgenbøn. Han vandrede vel tilmode den opgaaende Sol imøde mod Øst. Hans Bei over de smaa Bakker førte ham snart nærmere til, snart fjærnere fra Havet langs Søstjsten. Luften var aftjølet af Gaarsdagens Regn; Aandedrættet var lettere. Det i Klippens Fordybninger tilbageblevne Reguvand skaffede vor Øboer saavel som hans Hund en rigelig Morgendrif.

Endnu nogle Mile var Eggen, hvorigjennem Philips Bei gik, næsten ligesaa øde og blottet for alt Grønt som den, gennem hvilken han havde vandret igaar (Eftermiddag. Saavidt den ifsomme

Vandrer kunde bemærke, rørte sig intetsteds noget levende Væsen paa de nøgne Klipper. Kun Stranden var paa et og andet Sted omfjærmnet af sorte, skaldede og paa Halsen nøgne Urubuer eller Hønsgribbe og af store Kongegribbe, hvilke den hvidagtige Fjærflødning, den mørke, næsten sorte Halskrave og den med en hanefamliqnuende Fortsættelse kronede rødagtige Pande gav et stolt Udseende. Philip kunde fra den Høi, hvorpaa han stod, ikke tydelig afgjøre, hvad det var for et stort, dødt, af Stormen i Land oplasket Sødyr, af hvis Udsel disse Gribbe holdt sit modbydelige Maaltid. De sorte Urubuer saa han siden ofte ved Rysterne af sin Ø, den lysfarvede Kongegrib derimod kun meget sjelden; men ogsaa han havde da Anledning til at gjøre den Jagtagelse, at om end kun en eneste Kongegrib lod sig se iblandt en hel Skare af Urubuer, forlod dog disse strax sit Maaltid, som om de havde Respekt for det høie Herkabs, og ventede i nogen Afstand, indtil den mere fornemme Gjæst havde spist sig mæt.

Solen skinnede varmere. Vor Øboer længtes efter en flyggesuld Hvileplads og Svise; thi han havde fastet lige siden igaar Middag. Han havde heller ikke idag forgjæves stølet paa Hans Hjælp, der bespiser de unge Ravne; “thi Ingen bliver beffjæmmet, som haaber paa Ham.” Det kunde omtrent være tre til fire Timer efter hans Opbrud fra Hulen (om trent benimod Kloffen ti om Formiddagen), da han nede paa en Slette, til hvilken hans Bei i lige

østlig Retning atter førte ham, saa en Gruppe, af middelmaadig høie Træer, som havde fæstet Rødder i den sandige Jord; her var nemlig atter Sand den mest fremherskende Jordart. Deres Grene dannede med de anseelige Blade en stor, stjern Krone, under hvis Skygge den trætte Vænder satte sig ned. En stærk Lugt som af blomstrende Citroner eller, blot i stærkere Grad, som af vore ædleste Ubleblomster udstrommede fra Træet. Da Philip havde hvilet lidt, saa han sig om efter Aarsagen til denne deilige Lugt og mærkede snart, at ikke alene de unge rødagtige Blade, som spirede frem paa de øverste Grene af disse af Regnen igaar vederkvægede Træer, men endnu mere deres rosenrøde Blomster, som stode hist og her paa Enden af Grenene i Dufte, udaandede denne Bellugt. Paa en stor Del af Grenene saaes ogsaa istedetfor disse Blomster nogle besynderligt dannede Frugter, der oventil vare ligesom en nyreformig Rød, der sad paa et fjødet, vinagtig-syrligt og velsmagende Underlag. Dette Underlag eller, som Botanikerne kalde det, denne "fjødede Frugtbund" var det fornemmelig, der ved sin pæreformige Skikkelse, smukke røde og gule Farve og behagelige Lugt bevægede Philip til at forsøge at smage paa denne Frugt, og da nu ogsaa Smagen istemte det samme gode Vidnesbyrd, som Synet og Lugten havde givet den, spiste han den trøstlig. Det var en sund, god Føde, medens det før omtalte nøddeagtige Frø vel ogsaa indeholder en særdeles velsmagende

Kjerne, men tillige er omgivet af en Skal, hvis Saft virker ligesom en brændende Gift paa Læber og Lunge. Det smukke Træ, som bærer disse Frø med fjødet Frugtbund og, naar den forsigtig løses af sit Dække, tillige en spiselig og velsmageude Kjerne, er det amerikanske Nyretræ (*Anacardium occidentale*), som er en temmelig almindelig Væxt paa de vestindiske Der og det varme Amerikas Fastland. Paa flere Steder i den lille lyse Lund, som disse Træer dannede, vogte ogsaa de føromtalte Passionsblomsterbuste med spiselige Frugter, de saakaldte Grenadillaer, som idag skaffede vor hungrige Vandringssmand den anden Ret paa hans Frokost eller Middagsbord.

Medens Herren saaledes sad ret godt tilhords, havde hans Pudel, som ikke fandt nogen synderlig Smag i disse Træers Frugter, indladt sig i et Eventyr, som vel paa begge Sider var blodigt, men dog kun medførte Døden for den ene af Parterne. Philip hørte paa engang sin tro Ami udstøde et Smerteskrig tæt bag sig og sprang strax bevæbnet med en Gren, som han for i Forveien havde afbrudt til Stof, hen for at hjælpe den. Fuld af Forsædelse studsede han nogle Diebliske, da han saa et Dyr af et frygteligt Udseende, med hvilket Ami havde indladt sig i en Evkamp. Det var et overmaade stort, blaat og grønt marmoreret Firben med lang, slangeagtig Hale og en Krop, ikke tykkere end en Mands Arm; og dog var det ved sin høie, af spidse Tæffer bestaaende hudagtige Kam paa Ryggen, tykke

sæfformige Strube, sine lange, frumme Klør paa nogle af Tærerne og ved de spidse Tænder i Gabet fuldkommen skiftet til at indjage Enhver, der ser dette Dyr for første Gang, stor Skræk. Dette Fjirben havde bidt sig saa fast i den stakkels Pudels ene Ore, at den ikke kunde arbejde sig løs fra dets Tænder, førend dens Herre, som Allieret og Baabenbroder, sprang den til Undsætning og med et Slag af Stoffen over det hidste Dyrs Næse bedøvede det saaledes, at det slap Taget og faldt til Jorden. Nu tog Kampen en ganske anden Bending; thi Pudelen greb sin Fiende, som endnu vilde sætte sig til Modværge med Tænder og Klør saavelsom med Halen, hvormed det slog om sig til alle Sider, saa eftertryffeligt i Struben og Bugen, at Seieren snart blev afgjort med Modstanderens fuldkomne Nederlag.

Vi maa ikke fortænke den ellers saa brave Ami i, at der i dette Dieblif paakom den en kannibalsk Lyst til at smage paa Kjødet af den i Slaget faldne Fiende. Den var jo desuden her saa ganske i Nærheden af de karaimiske Øer, hvis Beboere fordem ogsaa opsviste deres Krigsfanger og ihjelslagne Fiender. Det maa forresten aldeles ikke forundre os, at Pudelen fandt Kjødet af Leguanen eller Kamfirbenet, som den i Forening med sin Herre havde nedlagt, saa velsmagende, at den ikke lod sig nøie med blot at smage derpaa, men ordentlig satte sig ned for at holde sit Maaltid deraf og fortrædede det dræbte Dyr næsten aldeles paa nogle smaa Ben nær.

Da Spanierne ved Amerikas Opdagelse saa de første Leguaner, bleve de ligesaa bange for dem som for giftige Slanger, og naar de saa Indianerne med Velbehag fortære et saadant Dyr, grebes de af en ligesaa stærk Gysen som vor Philip, da han saa sin Hund saa ivrig beskæftiget med dette Maaltid. Men Spanierne saavelsom vor Øboer kom snart paa andre Tanker, da de havde overvundet den ugrunde Afsty, som Dyrrets Udseende vakte hos dem, og først engang havde nydt dets overmaade velsmagende Kjød og udmærkede, næsten af lutter Blomme bestaaende Hg. Thi man holder Leguanens Kjød i de Egne af Amerika, hvor den lever, for en ligesaa stor Delikatesse som Lax, Ual, Snepper og det bedste Fuglevildt hos os, og efterstræber derfor paa enhver mulig Maade dette nysgjerrige, dumme Dyr, som om Dagen ved Musik, om Natten ved et Lys lader sig lokke frem af Bussene eller de tætte Ørene, hvor det holder sig skjult.

Man maa dog ikke fratjende Pudelen, der uagtet al sin Trofast, Kjærlighed og Ydmyghed mod sin Herre dog undertiden kunde være ret grov og tyrannisk mod Bøssener af sin Stand, mod andre Dyr, de mange gode Egenstaber, som den ogsaa lagde for Dagen i sin Omgang med de andre Beboere af Øen. Vi ville denne Gang blot omtale en Handling, hvorved den aabenbarede sit gode Hjertes Bøssenvillighed til at hjælpe de Rødsidende og staa de ustyldig Undertrykte bi mod deres Tyranner. Et blodtørstigt Pungdyr havde over-

faldet et nydeligt lidet Dyr af Marsviniens Slægt og vilde just dræbe og øvøde det, da den tidderlige Pudel strax sprang til og greb den ondskabsfulde Morder i Naksen. Denne maatte nu slippe sit stakfels Slagtoffer og efter at have givet Ustyldighedens Forsvarer, der altfor tidlig slap den frei, et stygt Bid i hans ærlige Snude ifsomt tage Flugten op i et Træ. Den stakfels Hund blødte nu af to Saar, hvoraf dog intet var af nogen farlig Bestaffenhed. Philip tog det lille, af Morderkløerne redede Dyr, der ligesom lammet af Stræl ubevægeligt sad paa Jorden, i sin Haand og lagde det derpaa, for i fornødent Fald endnu bedre at kunne pleie det, i sin Kurv, som han iftedesfor Laag tilluffede med nogle sammenslettede Kviste. I en Sump, hvori endnu noget Regnvand stod fra igaar, vadskede han de Saar, hans brave Ami havde faaet i den ærefulde Kamp, og fortsatte derpaa i Selskab med denne Kamerat Veien mod Øst.

Saa trist og øde den Egn havde været, gjennem hvilken vor Øboer igaar vandrede, saa rig og frugtbar var den, han idag lærte at kjende. En Skov af Palmer og Akacier, hvoriblandt ogsaa fandtes mang foldige andre Træer med spiselig Frugter, som han allerede havde lært at kjende paa sine tidligere Vandringer, strakte sig her fra Bjergene lige ned i Nærheden af Kysten, i hvis Brakvand høistammede Bambusrør voxte i stor Mængde. Med lange Skridt vadede den store amerikanske Storf eller Jabiru omkring i Sumpen, hvor den fiskede efter Snegle og

Muslinger med sit vældige, opad bøiede Næb. Fra Træernes Grene hørte man de brunfarvede Papegøiers Skrig og Kurukuens slagende "Bov, Bov". Man kunde virkelig ogsaa si, at her var et Land, som flød, om just ikke med Mælk, saa dog med Honning; thi i denne Skov gaves flere for det varme Amerika eiendommelige Honningbier, af hvis Forraadskamre, som de anlægger i Klipperevner og hule Træer, hist og her den rigeste Overslødighed udstrømmede. I Skuggen af et amerikansk Mispeltræ nød vor Vandrer sin Middagsføvn efter at have vederføøget sig med nogle af dets overmodne Frugter. Solen var allerede dalet dybere ned mod Vest, da han atter begav sig paa Veien. Efter hans Mening, der ogsaa siden viste sig at være rigtig, vilde den korteste Wei til hans lille Resdents have været over Øien paa venstre Side mod Øst-Nord-Øst; men da det var lettere for hans saarede Fødder at gaa paa den flade Strandbred, og han desuden ønskede at berige sine gjorte Opdagelser paa denne Reise ved nøiere at undersøge hele dette frugtbare Skovparti og dets omtrentlige Afstand fra hans Løbhytte, holdt han sig i Nærheden af Sølysten.

Hans forlængede Vandring og den derved forbundne Anstrængelse blev ogsaa rigelig belønnet. Han kom nemlig ved at gaa langs Kysten til et Sted, hvor der aabenbart fandtes Spor af en tidligere Bebyggelse af europæiske Kolonister. Ogsaa her stode endnu enkelte Grundmure tilbage; men selve Bygningerne, der sandsynligvis

havde været af Træ, vare allerede for længe siden bortryddede af Termiterne. I Nærheden fandtes ligesom i Palmesøndagsbugten ædle Kokospalmer med sød Saft og Kjerne, en liden Plantning af Bananer og et prægtigt Træ, udmærket fremfor de andre ved Formen af dets Grene, der hang saalavt nedover, som om de ret bekvemt vilde lægge deres herlige Frugter i Menneftenes Hænder. Det var Chirimoya eller det trebladede Flaftetræ (*Annona tripetala*), en Art af det ovenfor omtalte Flaftetræ, hvis oprindelige Hjem er Bestkøften af Sydamerika. Frugten, der er af en rundagtig eller pyramidal Form, og hvis tykke Ende sidder fast paa Grenene, opnaar under gunstige Omstændigheder en meget betydelig Størrelse og i sit Fædreneland undertiden en Vægt af fjorten til seksten Pund. Den indeholder i sit tykke, grønne, sortflekede Skal et blødt Kjød, hvis aromatiske Belsmag af Judoftede saavel som af Fremmede gives Fortrinnet for alle andre Frugter i Landet. Ogsaa vor Philip vederkvægede sig allerede idag, men især senerehen ved Nydelsen af Chirimoyafrugten, hvoraf undertiden en eneste kan være mere end tilstrækkelig til at mætte et Mennefte; dog bliver dens Størrelse her paa Noatan aldrig saa betydelig, som den kan være i Peru og Chili. Iblant endnu mange andre Træer af de vor Vandrer allerede bekjendte Arter fandtes hist og her ogsaa Balta- eller Avogotræet, hvis Frugter, som vi forhen have omtalt, endog Pudelen ikke forsmæede; og ved et senere Be-

søg opdagede Philip her i Nærheden endnu en tredje Art af Flaftetræ (*Annona squamosa*), hvis Frugt har et fint, halvt flydende Kjød, der smager som Fløde med Kanel.

Solen var gaaet ned; Maanen, som næsten var fuld, beskinne de Lyft og klart det skønne Landskab, og vor Døer vilde allerede se sig om efter et bekvemt Natteleie, da han tvivlede om Muligheden af at naa sin Løvhytte idag. Men Ami syntes endnu ikke at have nogen Lyft til at sove; den løb stedse foran, og naar dens Herre blev staaende for at se sig om efter et Hvilested, vendte det kloge Dyr om, gjæde utaalmodigt og halvhoit, sprang venligt logrende op paa ham, som om den vilde sige ham Noget, og løb derpaa igjen videre. Paa en Gang opgif der ogsaa for vor Vandrer et Lys i hans Indre, der var ligesaa klart som Maanens Ydre; han gjenkjendte den Egn af Kysten, hvor han nu befandt sig. Det var nemlig den, hvor han Søndag for otte Dage siden havde seet de store Skildpadder. Han vidste nu, at der herfra kun var et kort Stykke Vej til hans Løvhytte. Han fulgte sin tro Veiviser, og begge kom endnu i god Tid til deres velbekjendte Søgræsleie. Taknemlig hævdede Philip Hænder og Hjerte til den Menneftenes Bogter, der havde bevaret, bestjærmet og saa rigelig velsigret ham paa hans Reise. Kun endnu nogle saa Minuter, og han laa i Søvnens Arme og drømte om sit kjære Hjem.

23. Den stille Uge.

Sildigere end sædvanlig vaagne

de Philip den følgende Morgen af sin Søvn; den længere Hvile paa det bekvemt indrettede Leie havde været ham ligesaa nødvendig som velgjørende efter de sidste Dages Anstrengelser. Da han stod op fra sit Leie og vilde gaa ud af Løvhytten hen til Bækken, der atter flød rigeligere efter Gaarsdagens Regn og gav ham saavel hans Badsevand som Drifkevand, sølte han først, hvormeget hans Fødder havde lidt fornemmelig i de to sidste Dage af hans Vandring. Barken og Bladene, der havde maattet tjene ham istedetfor Sko og Støvler, vare saa utilstrækkelige til at beskytte dem, at hans Hud, medens han paa sin ubanede Vej gik igjennem Skov og Krat, var bleven sønderstucken og sønderflænget snart af en Torn og snart af en starp Sten eller Træsplint. Især havde han igaar aften, da han vandrede i Maaneskin, traadt sig flere Tørne i Fødderne, formodentlig af Fakkeltidfler, hvilke først idag forarsagede ham sølelige Smertes. Som vi senere skulle faa at se, var det fornemmelig disse hyppige gjentagne og aldrig ganske helbredede Bestadigelser i Fødderne, hvilke han ikke kunde staae, der i lang Tid forbitrede vor Dboer Livet paa Notan og Nydelsen af dens herlige Natur.

Denne Gang, da Dudet endnu var i sin første Udvikling, havde den stakkels Yngling endnu Kraft nok til at overvinde sin Smerte; thi med Undtagelse af Fødderne sølte han sig under sit Dphold paa den skønne, rige og fuldkommen frist og rask og var ganske helbre-

det for den sygelige Tilstand, hvori han havde befundet sig i Slutningen af sit Dphold paa Skibet. Efterat han som sædvanlig glad tilmode havde hilset den nye Dag, gik han, skjønt noget haltende paa begge Fødder, hen til Bækken. Da han der havde toet og renset dem saa godt, han kunde, sølte han stor Lindring, og strax derpaa overtog ogsaa den tro Ami en Læges Forretning, idet den sikkede Saarene paa sin Herres Fodsaaler med sin helbredende Lunge.

Det var idag Torsdag i den stille Uge før Paaste, den saakaldte Skjærthorsdag. Philip havde alt længe besluttet at tilbringe og heltilholde de sidste Dage af denne Uge saavelsom den kjære, hellige Paastefest i fuldkommen Sabbatsro, og en saadan udvortes Rolighed paabød nu ogsaa Smertes i hans saarede Fødder ham. For Legemets Næring og Rødtørst behøvede han for det Første ikke at sørge; thi af de gode Pottetræsnødder, hvoraf han før sin Opdagelsesreise havde samlet et saa stort Forraad, at neppe en Trediedel deraf gik i hans Kurb, laa endnu en stor Mængde i hans Løvhytte. Hertil kom ogsaa Grehadillaerne eller Passionsblomstærberne, der hist og her hang saavel under det grønne Tag som ved Væggene i Løvhytten, og en god Drif til Maden gav Bækken i Overflødighed.

Tilfældigvis faldt Philips Blik, medens han i Løvhyttens Skygge spiste sin Frokost, paa Rejsekurven, som endnu stod tildækket af den igaar forfærdigede Fletning af Kviste og Blade. "Du stakkels lille

Dyr!" udraabte han, "paa dig har jeg slet ikke tænkt. Jeg har frelst dig af din Morders Tænder og nu maaſte ladet dig omkomme af Hunger og Tørst".

Han aabnede Kurven. Marsvinet sad paa Bunden, saa paa ham, idet det gryntede høit som en Gris, og syntes heftig opirret at ville værge sig imod Haanden, som han udstrakte efter det. Vor omhyggelig Dyreven forstod strax, hvad der var Aarsagen til denne Hefsig-
hed. Det lille Pleiebarn, som han igaar havde taget i sin Bestyttelse, var en drægtig Hun, som rimeligvis i sidstafvigte Nat havde født to Unger, der ikke ligesom mange af vore smaa Pattedyr's Unger vare blinde og nøgne, men seende og bedækkede med smaa, fine Haar. Man kunde ikke tænke sig noget Nydeligere end disse muntre Smaa, der snart diede Moderen, snart løb rundt omkring hende i Kurven ligesaa raſt som en af Ujget udfrøben Kolling. Philip beredte strax ved Siden af sin Lovhytte et blødt Leie for denne Udvandrerfamilie, bragte dem derhen og saa med Fornøielse, hvorledes hans lille Marsvin gjorde sig tilgode med de modne Grenadillaæbler, som han gav det. Allerede den anden eller tredie Dag begyndte ogsaa Ungerne at smage paa Moderens Mad; thi disse Dyr ere næsten lige fra deres Fødsel af ligesom vore smaa Kyllinger istand til at forskaffe sig selv sin daglige Næring, saa at de kun af og til og i ganske kort Tid trænge til Melk af Moderen, som de forresten gjerne klynge sig op til.

Vi maa her atter give Pudelsen

Ami's høflige og forstandige Opførsel den tilbørlige Ros. Biskop traadte den, da dens Herre havde bragt den fremmede Familie tilfængs, nysgjerrig hen til dem og vilde uden Frygt for den gryntende Moders Brede lugte paa de nyankomne Fremmede. Men da Philip tilbageviste dens utidige Nysgjerrighed med Ord og med et let Slag med Haanden, traadte den meget forstandig tilbage og viste fra nu af en saadan Agtelse for sin Herres Gæster, at den rolig og, som det syntes, med Fornøielse fandt sig i, at de unge Marsvin nogle Dage senere, naar den laa i Skyggen i Nærheden af deres Leie, krøb om og legede med dens tykke Pelts. Endog den Gamle blev efter kort Tids Forsøb ligesaa fortrolig med den gode Ami som Børnene, og bortsnappede mangengang, uden at den velopdragne Pudel satte sig derimod, et Stykke af de Avogatoſrugter, den havde faaet af sin Herres Haand som Dessert til sine Krebsretter.

Ogsaa en anden, Dens Herre allerede bekendt Familie havde under hans Fraværelse i Fred og Ro nedsat sig i Nærheden af hans Residents. Det var Arraparret, der vilde vise sin Taknemmelighed mod Philip for den Pleie, han havde ydet den saarede Hun. Allerede den første Formiddag efter sin Hjemkomst bemærkede han, at disse to smukke Papegøier havde bygget sig et Rede i et hult Træ, som stod nær ved hans Lovhytte. Sunnen var endnu saa tam, at den ganske tæt ved hans Fødder borttog de Frugter, den godgjørende Øboer henlagde for

den, isærdeleshed den indre Kjerne af Kofosnødderne. Siden gjorde endogfaa de to Unger, som dette Par fik, det Samme.

Skjærthorsdag og især Langfredag tilbragte vor Yngling fra Saalem for en stor Del paa en Maade, som var passende for disse to Dage. Medens hans trætte Legeme hvilede i Palmernes og Pastorsblomsternes Skygge, hengav hans Aand sig i salig Stilhed til Tanken paa de største af alle Guds Barmhertighedsgjerninger, som engang stede i disse Dage. Han læste med inderlig Bevægelse i sin dyrebare Psalmebog alle de Psalmer, hvori den hellige Sanger i det Gyaadommens Lys, som Guds Aand lod straae i hans Sjæl, beskriver Messias's Lidelser; og Læsningen, især af den 21de Psalme, blev, uden at han selv mærkede det, til en Takkefang, som hans deltagende, glade Sjæl under Taarer istemte.

Ogsaa den "stille Sabbat", Paaskefastenen, havde han begyndt paa samme Maade; men da betænkte han, at det nu baade var godt og nødvendigt at besørge Husvæsenet for Morgendagens skønne Fest. Det var Ingen her, som kunde gaa paa Torvet eller til Bageren for ham for at kjøbe ham Noget til koldt Kjøkken; han maatte selv gaa og uden Betaling tage, hvad Guds milde Haand i saa rigt Maal tildelte ham overalt paa denne D. Hans Fødder vare ved den Hellighed, han i to Dage havde nydt, forsaauidt igjen helbredede, at han uden store Smærter kunde træde og gaa paa dem. Bananstoven og Chirimoyatræerne, af

hvis Frugter han havde vederbørgt sig den sidste Eftermiddag paa sin Reise fort før Hjemkomsten til Løvhytten, kunde efter hans Beregning neppe være en Mil borte, og Pottetræet var endnu meget nærmere.

Med Kurven, hvortil Solfjærmen var befæstet, paa Ryggen tiltraadte han sin Vandring mod Sydøst i Nærheden af Søfjsten. Han saa nu ved høilys Dag, at kun en lavere Højrække og den tykke Skov adskilte den af ham saakaldte Flamingodal, som i det Hele taget tabte sig mod Nordost, fra Bambusstationen, hvilken sidste idag var Maalet for hans Vandring. Da han var kommen derhen, samlede han med saare liden Nøie et saa stort Forraad af herlige Frugter, at han var forsynet for flere Dage. Nu havde han tilstrækkelig Afvegling i Balget af Retterne til Dagens forffjellige Maaltider. To store, modne Chirimoyafrugter til Frokost istedetfor Chokolade, som denne Frugt endog overgaar i Velsmag, sex til otte store Bananer istedetfor Brød til Middagsmad, tre ikke ganske modne Kofosnødder til Drikke og Desfert samt en god Portion Balta, eller Avogatopærer til Aftensmad for ham selv og som Biret for Ami vare snart samlede og optog Rummet i hans Kurv lige til Randen. En lang, let Kørstol, som Storken havde afbrudt, og som han fandt paa Jorden, gjorde ham god Nytte ved Redtagningen af Avogatopærene. Han beholdt ogsaa et Stykke deraf til Vandringsstav, da han gif hjem efter at have spist sig tilstrækkelig mæt af alle de her-

lige Frugter, som fandtes paa Bambusstationen, hvilket Ravn han gav den herværende Banan- og Kokospalmeplantage.

Det var endnu ikke Middag, da han belæstet med sin Kurv kom tilbage til Løvhytten, hvor han hvilede de varmeste Timer af Dagen. Derpaa tømt han Kurven og begav sig atter med den paa Veien til Pottetræet, som stod i Nærheden af hans Bolig. Af dette Træes Rødder tog han med sig saa mange, som han kunde bære, og vor Ben var i Sandhed saa godt forsynet med koldt Kjøkken til Fæsten, at flere Gæster daglig kunde have spist ved hans Bord.

Philip var endog idag betænkt paa en festlig Udpyntning af sin grønne Hytte. Da han nemlig

om Eftermiddagen havde taget sig et styrkende Sobad, hvilket han i frisk Tilstand daglig gjorde, og saa godt, han formaede, havde vasket en Del af sine Klæder og lagt dem hen paa Sandet for at bleges og tørres, samlede han nede ved Stranden flere af de mest brogede Regle- og Porcellænsnegle, Perlemuslingfalter og store Vingefnegle med rosenrød Munding, og mangen Naturforsker og Naturaliesamler vilde med Fornøielse have standset foran Herren af Roatans Løvhytte og ikke uden stor Lyft til at eie et eller andet af de kostbare Pragtstykker have betragtet det vestindiske Havs Sneglehus og Muslinger, som her i en zirlig Række laa ved Siden af hinanden.

(Fortsættes).

Elisabeth.

(En Fortælling af J.)

(Fortsættelse.)

Syvende Kapitel.

Da jeg vaagnede efter et Par Timers rolig Søvn, stod det hele strax klart for min Tanke. Hvor denne Sindsstemning var uvant og besynderlig; jeg var ganske fremmed for mig selv. Inat, i min første brændende Anger, forekom det mig, som om Livet var altfor kort til at indhente, hvad jeg havde forsømt og forbrudt; nu derimod laa Vægten af de mange tunge Timer og Dage, der forestod, trykkende paa mig og

gjorde mig modløs. Dog, jeg hævede min Sjæl i en inderlig Bøn om Kraft og Taalmodighed og sølte, at Gud aldrig kunde slippe mig mere.

Ganske sagte listede jeg mig ned ad Trappen og ud af Huset. Tante stod i Kjøkkenet med store Håndster paa og prikkede Valnødder til Syltning; hun var aldeles fordybet i sin Bestjæftigelse, og det lykkedes mig at komme ubemærket forbi den aabne Dør; endnu trængte jeg til at være ene.

Det tegnede til at blive en smul Dag; Vinden jog de hvide Skyer fra hverandre, hvirvlede dem igjen sammen og seiede dem helt hen til den ene Side, saa den øvrige Himmel blev ganste blaa. Uvilkaarlig gif jeg den vante Bei henad Strænten til.

Hvor det var deilig! jeg bustede paa den første Dag, jeg saa det, og siden —

Lille Mette Marie stod et Stykke fra Klinthuset med Hovedet bøiet tilbage og Blikket vendt opad. Hvad saa hun dog efter? Da jeg nærmede mig, vendte hun sig hurtig om.

"Er det Dem, Frøken!" hun løb mig glædestraalende imøde, "jeg hørte Lærken! aa, det er virkelig sandt, og den var dog saa høit oppe, at jeg ikke kunde se den; og jeg hørte jo ogsaa Dem komme, og hvad var det? — aa, bare et Blad, et lidet gult Blad!" hun hævede det i Beiret og kysfede det i sin Henrykkelse.

"Jeg mærkede det først rigtig igaar", vedblev hun, "da jeg samlede N; Græshopperne sang, og allevegne summede og surrede de smaa Tyr, og Frøerne i Mosen gjorde et stort Spektakel om Aftenen; og gamle Bedstemor, hvor hun traf sit Veir, jeg kunde knap sove for det". Mette Marie gav et lidet Hov, og dreiede sig rundt i Glæden over, at hun atter kunde høre.

"Stakkels gamle Bedstemor, hun døde nu ogsaa mest med mig, og saa De Frøken; aa, jeg tror De græder!" Barnets dybe blaa Øine saa deltagende op til mig.

"Jeg er saa inderlig glad paa

dine Vegne. Vorherre er saa god og saa naadig!"

"Det maa De nok sige, Frøken; nu kan jeg ogsaa gaa i Kirke og høre Præsten, og synge med", igjen et lidet Hov. — "Tror De, Majoreren vil bryde sig om det? — at jeg kan høre".

"O ja, det vil bestemt fornøie ham meget".

"Da vil De nok fortælle ham det". Mette Marie rødmede undseligt, Bedstefar havde ganste bundet hendes lille taknemmelige Hjerte.

"Og Tante Kristine?" spurgte jeg.

"Ja, hvis Frøkenen vil".

Stakkels Tante! her var igjen En, hun havde bevist Godt og dog stødt fra sig.

"Hør, Bedstemor kalder. — Nu kommer jeg, nu kommer jeg! Det er Vandet, hun venter paa, jeg glemte rent at hente det, bare for at høre paa Lærken".

En, to, tre for Mette Marie nedad Stien med det tomme Spand, og saa op igjen med det fulde; det lille Hoved dreiede sig, snart til Høire, snart til Venstre; allevegne var der nye Undere.

Jeg kysfede hendes Pande, bad hende komme næste Morgen og gif saa bort. Hvor dette enfoldige Barn var langt forud for mig; nu kunde jeg se det, nu, da vi dog, Gud ste Lov, gif samme Bei.

Men var det ikke Dve, der kom ud fra Møllen? af jo, og jeg maatte forbi, eller skulde jeg vende om? nei, det kunde mistydes.

Mit Hjerte var tungt som Bly, Foden vægrede sig næsten for at gaa. Han blev rolig staaende og

hilske som en anden Fremmed, blot lidt dybere og alvorligere. Og før, hvor lyst da ikke hans Ansigt, naar jeg kom, hvor blev Udtrykket klart og straalende. Dette var næsten for bittert! hvis jeg nu bovede? — dog nei, nei, det var mig umuligt! —

Lidt efter at Tante Kristine var gaaet i Kirke, gif jeg ene til Bedstemoders Grav. Den laa tæt op til den solbestinnede Kirkemur, en venlig liden Plet, indhegnet med Grønt og overfløget af en frodig Høengeast. Jeg sad ganske skjult og stille der, medens Menigheden sang; o, hvor det lød trøstende ud til mig:

Gaar Sorgen paa,
Din Sjæls Attraa
Er altid at husvæle.
Hvad Nød er der,
Hvor Du er nær,
O Herre kjær,

Dig' mon jeg mig befale.

Det var, som om jeg kunde Sjælene Mette Mariæ klare, barnlige Stemme mellem de andre. —

"Lille Elisabeth", sagde Bedstefar næste Dag, "jeg kan ikke rigtig forstaa mig paa dig; du gaar bestemt og plager dig med unyttige Skrumples og andet Grillefængeri. Det Ansigt kjender jeg slet ikke. — Vi maa finde paa Noget, for at opmuntre Barnet; hvad mener du, Regina?"

"En Ridetur vil vist være et probat Middel, Bedstefar; jeg har nu i to samfulde Timer spildt al min Bektalenhed paa hende til ingen Nytte".

Ja, hun havde plaget mig frygteligt hele denne Morgen, og nu denne Ridetur!

"Jeg har ingen Lyst".

"Sniksnak, det er en Kur, og dermed Basta". Bedstefar løstede mit Hoved iveiret og kyskede mig kjærligt, idet han dog smaabrumsede: "Hvem kan forstaa sig paa dem?"

"Du vilde virkelig se godt ud i Ridedragten, Betty", bemærkede Regina, medens vi ventede ude paa Stentrappen, "var din Mine ikke saa nedslagen; et Høengehoved til Hest er en sand Karkatur. — Nu ride vi lige til Digevold, talke for sidst og hyde Farvel".

De vare alle Tre meget muntre og næsten overgivne; jeg havde en underlig Følelse af Ensomhed, midt imellem dem; mine Tanker vare saa langt, langt borte fra deres Spøg og Narrestreger.

Fru Gyldenpil var lutter Smil og Venlighed; dog havde det for mig noget Uhyggeligt at se den snart firfjinstveaarige Kone opfyldt af alle mulige smaa verdslige Interesser og høre hende lægge Planer, som om Livet var evigt.

"Hvorfor rider du bagefter, Betty? det er saa uselsabeligt, Veien er jo bred nok. — Skulle vi nu ikke have en Sang? Bernhard, De maa begynde".

Han stemmede-rast op, medens vi hurtigt jog henad Veien; de stikkelige Bønderfolk standsede og betragtede os med aaben Mund. Bludselig holdt Lieutenanten sin Hest an.

"Ser De" (med en Gd) "der kommer Ærværdigheden!"

"Hvad saa", Regina slog utaalmodigt i Lusten med sin lette Bidst, "det er da ingen Grund til at standse".

Jeg havde hele Tiden ønsket saa underligt, at vi ikke skulde møde Ove, og nu kom han dog; der stod han allerede ved det røde Led. Hektor fulgte roligt efter sin Herre, indtil den blev os var, men saa for den i Forveien og sprang, ellebild af Glæde, opad mig. Netop som jeg vilde klappe den, hævdede den unge Gyldenspil sin Bidst og slog dens smukke Hoved haardt med Skafter. Staffels Hektor trak sig hylende tilbage.

"O, hvor tør De, hvor kunde De nænne!" — uvilkaarlig red jeg et Par Skridt henimod Ove og sagde, det kom næsten som et Rødraab: "Det var ikke mig, det stede ikke med min Billie!"

"Det vidste jeg, det var jeg overbevist om". Han saa et Dieblik venligt, men forundret paa mig, hilste derpaa hurtigt og gif. O, hvor gjerne vilde jeg ikke have sagt et Ord til Farvel eller blot fjærtegnet Hektor og trøstet den lidt.

"Jeg tror virkelig, du er forheret!" Regina betragtede mig harmefuldt; "behøver du at aflægge ham Regnskab for dine Handlinger? — nu i al Verden, saa gjør dig dog fri!"

"De er vred, Frøken, jeg læser det i Deres Miner og er villig til at gjøre Bod", sagde Bernhard, idet han repeterede en af Broderens Sententser. — "Jeg holder selv af Dyr", vedblev han naturligere, "og slog kun Hunden, fordi den forekom mig altsor paatrængende; jeg frygtede ogsaa, at Hesten skulde blive urolig. — Alt kan jeg bære, kun ikke Deres Misbag".

Da vi kom hjem, tyede jeg strax op paa mit Bærelse og græd rigtig ud. Egentlig ulykkelig var jeg dog ikke; jeg lagde trygt min Skjæbne i Guds naadige Haand; Alt, hvad jeg havde forbrudt, havde han uflettert, og jeg skulde nu i hans Navn begynde et nyt Liv. Der var allerede en liden Gnist af Kjærlighed til Næsten i min Sjæl, en begyndende Kraft til at tjene, trøste og glæde Andre.

Jeg opsøgte Tante Kristine i Kjøkkenet og bad hende søselsætte mig. Hun var meget venlig paa sin underlig sty Maade, viste mig taalmodig tilrette, og gav mig Hof at bestille. Hvor gjerne vilde hun ikke have sagt noget Trøstende! jeg er vis paa, det pinte hende, at hun ikke kunde finde det rette Ord. Af og til nikkede hun dog venligt hen til mig, og gjorde et lidet, mislykket Forsøg paa at smile.

Der var saa svakt og roligt i det store, pyntelige Kjøkken, med de styggefulde Træer udenfor Vinduene. Pigerne vimsede stille om; den ene havde et rigtig vakkert lidet Ansigt; før havde jeg aldrig bemærket det.

"Lille Ane, sig mig en Smule Bested her, mine bestandige Spørgsmaal trætte Tante".

Hun kom hurtigt løbende — efter først at have tørret de runde Arme og butiede Hænder — vigtig og glad over sin bedre Indsigt; vi bleve strax de bedste Venner.

Efter Bordet satte jeg saa munter en Mine op som muligt, og tilbød Bedstefader at spille Skaf med ham.

Det varede ikke længe, før Bedstefar overvandt mig.

"Se, der gaar Tante Kristine hos sine Blomster, hvor hun dog ogsaa er ufortrøden, man skulde tro, hun var træt".

"Hvorfor træt?" spurgte Bedstefar.

"Hun har haft frygtelig travlt med Sytning, syv, otte forskellige Sorter. Egentlig maa det være kjedeligt, naar man ikke selv bryder sig om Lækkerier, at have saa megen Besvær med dem.

"Hun bryder sig meget om sit Ry som fortrinlig Kok. Forfængeligheden kommer med i Spillet og gjør Sagen klar".

Et Par Dage efter førte Regina og jeg til en Herregaard i Nærheden; hun vilde aflægge et Afstedsbesøg, og jeg skulde med, enten jeg vilde eller ikke. Huset var fuldt af Fremmede, da vi kom; den ældste Datter sad ved Piano, fortet i Havestuen, og Ungdommen raadslag om, hvad man skulde tage fat paa. De Fleste stemte naturligvis for Dands.

Bærten tog imod os med største Hjertelighed. "Om vi kom til Uleilighed! paa ingen Maade, netop ikke; det var hans Fødselsdag, det kunde ikke træffe heldigere". Husets Frue hilste mere tilbageholdent; man mærkede godt, trods hendes Høflighed, at vort Komme just ikke var en behagelig Overrættelse.

"Blot jeg havde taget min nye hvide Dragt paa og Tyrkiserne", hviskede Regina, "men jeg er glad alligevel, at vi kom her; jeg trænger til en liden Opmuntring efter dit Surmuleri".

Et Dieblif efter dandsede hele Selstabet lystigt om. Jeg aflag

et Par Opfordringer til at deltaage, og skyndte mig ind i et afstedsliggende Bærelse. Dands, nei det kunde jeg ikke, om det havde kostet mit Liv!

Den lille Stue var imidlertid ikke tom, som jeg havde haabet. En smuk gammel Dame med hvide Kappebaand og en sølvgraa Kjole sad i Hjørnesophaen og strikkede; ved hendes Side laa en yndig rødfindet liden Pige, der sov tungt.

"O, om Forladelse, jeg vidste ikke —"

"Bliv De kun", der var noget Mildt og Bindende i hendes Udtryk og Stemme. "De ser ogsaa bleg ud. — Tag endelig Plads og drik et Glas Vand; det er just hentet fra Kilden".

"Tusind Tak! — o, hvor det er en smuk liden Pige".

"Ja, ikke sandt;" hun bøiede sig ned og kyskede den buttede Haand, der var knyttet fast om Tommelfingeren. "Det er betroet Guds; min Datter har været meget syg og er nu reist til Norge; saalænge hun er borte, skal Bedstemoder passe den lille Diensten".

Medens hun talte, kom Bærtinden ind. "Boguen er endnu ikke at ørne", sagde hun, og saa idetsamme spørgende, næsten misforstået paa mig.

"Saa er min Søn bleven forflasket; han kommer nok. — Er det ikke tungt med den unge Pige, hun er ikke rigtig ras. — Jeg ved ikke hendes Navn, maaste De vil præsentere —"

"Frøken Hjort", hun saa frygtelig forlegen ud, "Fru Birck. — Saa De er ikke vel? det er jo kjedeligt".

Jeg følte Blodet strømme til mit Hjerte; det var hans Moder, og nu kom han selv for at hente hende!

"O, dersom jeg turde bede om Bognen, jeg er slet ikke rast; den kan da hente min Kusine i aften".

"Nu skal jeg sige det, vær De rolig, den skal strax komme". Hun saa ganske lettet ud.

"Det er da ikke for min Søns eller min Skyld, at De tager bort?" Fru Birk gif lige hen til mig og tog begge mine Hænder; "jeg har kun hørt Godt om Dem, min kjære unge Pige! o, det er underligt, Deres Ansigt riktalte mig strax, da jeg saa det".

Hvor hun saa god, trofast og moderlig ud, og hvor hun lignede ham! o, dersom jeg turde lægge mit Hoved til hendes Bryst og forsikre hende Alt, saa —

"Naboer bør sees i Venlighed", vedblev han, "første Gang vil det maasse falde lidt underligt, siden ikke. De kan være saa rolig, Ove gjør aldrig Noget halvt; han har sat sig klart ind i, at det er forbi, ganske forbi. Hvorfor er det da nødvendigt, at undgaa hinanden?"

Det var godt, at jeg ikke havde talt! ganske forbi! det susede for mit Øre; jeg hilste og bad Farvel, næsten mekanisk.

"Jeg har luffet Bognen, Frøsten, for det er vaadt paa Veien, men maasse —?"

"Tak Peter, det er netop rigtigt".

Hvor det var en Lise at sidde her alene i den luffede Bogn. Et Stykke fra Gaarden, hvor Alleen endte, kom Oves Bogn os imøde.

Han sad under en stor Paraply og saa mørk hen for sig; jeg tror ikke, han opdagede mig.

Forbi, ganske forbi! Regnen slog mod Ruderne; Vinden pidstede Træer og Buste ganske krumme; Stubmarkerne saa saa øde og triste ud; tunge, sorte Skyer rugede paa Himlen. O, hvor Alt var forandret i et Par Dage. — Forbi, ganske forbi! jeg havde jo vidst det hele Tiden, men nu forstod jeg det dog først rigtig.

Hvad skulde jeg her mere? det var, som om jeg havde ventet paa Noget, som om Alt ikke var afsluttet, men nu var det dog alligevel afsluttet, nu maatte jeg reise.

Og Tanken paa Hjemmet blev pludselig levende i min Sjæl. Jeg saa dem Alle for mig, En efter En, og Længslen efter dem vaagnede og blev stærkere. Der var min Blods, jeg havde Noget at oprette, Noget at leve for!

Lidt efter lidt blev jeg fuldkommen rolig. Det var dog glædeligt, at hans Søster kom sig! hvor han vist elskede denne blide, gamle Moder, der saa saa forstandig og værdig ud, og den lille Pige; blot han kunde beholde dem hos sig.

"Allerede, og alene!" raabte Bedstefar mig forundret imøde.

"Ove kom, Bedstefar, og saa — o, jeg tror det er rigtigst, jeg rejser hjem strax!"

"Som du vil, min Ven; jeg kan godt forstaa, at det maa være lidt uhyggeligt for dig her nu. Folk, der kjende ham og holde af ham, kaste naturligvis al Skyld paa dig og glemme, hvad for et rent Barn — naa, jeg vil savne dig i hver Kro, min lille Kjøle."

dægge, det ved du da, og naar Historien er gammel og glemmt, og det bliver den snart, venter jeg dig igjen herud".

"Jeg tænkte, at Laura maaste kunde komme efter Konfirmationen, hvis du tillader det".

"Tillader? — Af ganske Hjerte, hvis hun vil".

Tante Kristine hørte med oprigtig Sorg min Reiseplan; hun gjorde dog ingensomhelst Indvending. "Maaste er det bedst saaledes", sagde hun endogsaa. Men lille Mette Marie gav usorbeholdent sin Smerte Lust.

"O, Frøken, nu skulde jeg jo have gjort Dem saamegen Fornøjelse", hulkede hun.

Ottende Kapitel.

Det var besynderligt, at staa der igjen, udenfor den gode gamle, brune Dør med den blanke Plade, hvorpaa Moders Navn jirligt var udgraveret. De ventede mig ikke, jeg havde slet ikke skrevet; vilde de blive glade? o, hvor kunde de, saadan som jeg havde været! jeg tøvede lidt, inden jeg ringede.

Smaa lette Trin lode strag i Entreen, og Laura lukkede op. Hun saa et Dieblif forbausset paa mig; derpaa fløi hun mig om Halsen med et Glædeskrig.

"Elisabeth, er det virkelig dig? — Mor, det er Elisabeth!"

"Gud ste Lov! læs det høit for mig", raabte Moder fra Kjøkkenet; hun troede det var et Brev.

Hvor det var en usfortjent Kjærlighed, de viste mig Beggeto; jeg havde Lyst til strag at skrifte og bede om Tilgivelse, dog nei, det

var bedre at vise sin Anger i Gjerning, end i Ord.

"Qvad i Alverden gaar her for sig?" Kristians Hoved kom tilsynes i Døren, "ah Elisabeth! — hvorfor har du ikke skrevet?"

Det var den gamle lidt hovmesterende Tone; jeg blev ganske glad, da jeg hørte den og saa ham igjen med hans Slobrot, Pibe og velbekjendte Manerer.

"Jeg vilde overrasse".

"Og det gjorde du ogsaa!" Moder omfavnede mig paany, derpaa lod hun Kristian, ved mange smaa Tegns forstaa, at Piben, det gamle Stridsæble, idag burde lægges tilside.

"Na, det er sandt", han saa lidt gnaven og fortrædelig ud, "denne generer vel?"

"Slet ikke, jeg har vænnet mig til Tobaksrøg hos Bedstefar og holder endogsaa af den".

"Vil man høre; det er virkelig et godt Fremskridt". Han røgede velbehageligt, idet han samtidig iagttog mig med en vis Nysgjerrighed.

Den lille Dagligstue saa saa hyggelig og venlig ud med de smukke filerede Gardiner, — Mors Arbeide — de sinnende blanke Meubler, det elfensbenshvide Gulv. Rosentræet og Fuchsan stode fulde af Knopper; den lille Myrtebøst havde faaet strittende Grene til alle Sider. Moder trippede travlt ud og ind; hvergang hun kom, nikkede hun kjærligt til mig.

"Har du været i dit Værelse?" Laura saa ængstelig paa mig; "du maa endelig ikke blive vred, Elisabeth, fordi Klædeskabet staaar derinde; se, her i Hjørnet. Sove-

fammeret er lidt snevert til Mor og mig, ved du, og saa tænkte vi, det kunde staa der, medens du var borte; vi troede jo, du vilde melde dig, Søster; men nu skal det naturlignovis strax sluttet".

"Hvorfor? det har jo en prægtig Plads der".

Lauras store Dine bleve endnu større af Forundring; jeg havde jo før paa det bestemteste afflaaet at huse Skabet.

"Du har vist længtes rigtig efter os", sagde hun pludselig, idet hun klappede i Hænderne, som om hun omsider havde fundet Nøglen til Gaarden.

Lidt efter blev Gadedøren aabnet og smækker i paa en eiendommelig Maade; det var lille Johan; nu kom han opad Trappen, to, tre om Gangen.

"Mælkesuppe og Fisk!" raabte han, idet han kastede Tornystrer med Bøgerne, "jeg er saa sulten som — men hvad er det, Elisabeth!"

"Du rækker mig jo ikke engang Haanden til Velkomst, kom strax herhen".

Jeg strøg hans tykke glindsende Krøller fra Panden og saa rigtig paa ham; hvor han dog var en vakker Gut! og jeg havde aldrig før været glad og taknemmelig over en saadan en god liden Broder.

"Hvordan gif det saa med Examamen?"

"Godt, jeg er Nummer to i min Klasse".

"Og du har tidt faaet U g i din Karakterbog?"

"Ikke saa sjældent, men jeg har

ogsaa et T g", tilføiede han betænkelig.

"Jeg skal hilse dig fra Bedstefar, Johan; naar du er rigtig slink og artig, tænker jeg, du faar Lov til at besøge ham næste Sommerferie. Du tror ikke, hvor Haven er stor, og der er en Gyng og et Bippebrædt, og Kirsebær, Stikkelsbær og Blomster i Overflodighed. Bedstefader har ogsaa et lidet Føl, der til den Tid vil være saa stort, at du kan ride paa det".

"Nei virkelig! aa, Elisabeth, fortæl mere;" han satte sig rigtig til Ro hos mig og glemte baade Mælkesuppe og Fisk.

"Nei, hvor Frøkenen er bleven brun paa Landet!" Pigen stod i Døren og betragtede mig forundret.

"Sun er lidt angreben af Reisen, det er det Hele; "Moder rødmede stærkt, i Følelsen af, at jeg blev ilde berørt. "Du maa gaa tidlig i Seng, min søde Pige; en Mats Søvn vil give dig dit gamle Udseende igjen".

Senad Estermiddagen kom Kristian venligt hen til mig.

"Hvad grunder du dog paa?"

"Jeg tænkte paa dig Kristian, hvor flittig, hæderlig og trofast du altid har været".

"Er det dit Alvor?"

„Mit ramme Alvor".

Han tauz lidt; derpaa hævede han Hovedet og sagde, idet han saa mig fast ind i Øiet:

"Maaſte faldt dette dig ind som — som Modſætning til en Aaden, der ikke er saadan?"

Han mente vist Dve.

"Ja netop, Kristian", svarede

jeg, "som Modsfætning til mig selv".

Senere kom Moder hen til mig og omfavnede mig:

"Min egen Pige, nu da vi ere ene, forklar mig saa Alt. — Jeg vil ikke bedrøve eller plage dig, Elisabeth, men jeg tænkte, maaste det kunde lette dit Sind, naar du betroede dig til din Moder. Der er et Alvor paa din Bane, som er mig saa fremmed".

Jeg tog hendes kjærlige trofaste Haand og kyskede den mange, mange Gange; aabenbare mine Følelser kunde jeg dog ikke; den blotte Tanke om, at Nogen vilde fremkalde en Forsoning, fik mig til at gysle. I samme Forhold, som jeg erkjendte hans Fortrin, erkjendte jeg mine egne Mangler og Afstanden imellem os. Nu saa han vist ogsaa mig i et sandt Lys, og talte maaste allerede Gud, at det var forbi.

"Hvad skal jeg sige dig, kjæreste Moder, uden at Skylden var min, han havde ingen".

Hun rystede lidt paa Hovedet, men trængte ikke mere ind paa mig.

"Bedstefar har jo forklaret det nogenlunde; det er naturligtvis bedre at høre en Forbindelse, end blive ulykkelig hele Livet igjennem. — Min søde Pige var ogsaa for ung; jeg blev strax saa underlig tilmodt over Brevet, der meldte Forlovelsen. Na, jeg vil ikke spørge mere, da det er dig imod".

Der var et sørgmodigt Udtryk i hendes blide Ansigt, idet hun saa paa mig.

"Kjære Mor, du maa ikke være bedrøvet for min Skyld; jeg har

lært Meget, medens jeg var borte; ikke for Alt i Verden vilde jeg undvære, hvad jeg har lært. Først, at elste Vorherre og tro paa ham, som du tror, Moder, saa at elste dig og alle Menneſker og paastjønne dette kjære, trygge Hjem".

"Det har nok ligget i dit Hjerte, ogsaa før, tror jeg, Elisabeth, men i alvorlige Diebliske blive Følelserne mere bevidste og levende".

Moder vilde paa ingen Maade fordømme mit forrige Menneſte, hendes kjære gamle Pige, for hvis Feil hun havde været blind.

Om Aftenen kom lille Laura listende ind paa mit Værelse.

"Moder har rigtignok forbudt mig at tale til dig om, om — du ved hvad jeg mener", hendes klare, barnlig: Dine sunklede af Sjælmeri, "men jeg kan ikke modstaa Nysgjerrigheden. — Det var nok en underlig gammel En, var det ikke? Bedstefar stros, at du var altfor ung og han altfor alvorlig".

"Han var hverken gammel eller underlig, Laura, men vi vare saa forskjellige; han var meget, meget bedre end jeg. — Tal aldrig mere herom, lille Søster, lov mig det".

Hun lovede aldrig at berøre Tingen mere; men hendes Udtryk var høist utilfredsstillt.

Hvor jeg havde været vanstelig og egoistisk før; jeg blev erindret derom paa de utalligste Maader, netop ved min Families smaa Opmærksomheder og Hensyn. "Saa dan vil du jo have det, Elisabeth; dette er jo din Blods, din Bane, din Rettighed;" det gif i Et.

Det varede længe, inden jeg fik dem vænnet af hermed. Det var ogsaa først lidt efter lidt, jeg fik

Lov til at paatage mig en Smule
Pusgjerning.

"Jeg taaler ikke Stillesiddende,
Moder!"

"Men saa kan du jo spadserer,
min søde Pige".

"Det er især Armbevægelse, der
er sund; og jeg vil ogsaa gjerne
være dygtig, som du Mor".

Det første Argument hjalp, jeg
blev tagen i Arbejde.

"Bed du, hvad jeg sommetider
tænker, Betty?" spurgte lille So-
han, der stod i Kjøkkenet hos mig,
medens jeg bagte Ublefager, taal-
modig ventende paa den Smage-

fage, jeg havde lovet ham. "Jeg
tænker, at du er bleven forvandlet
ude hos Bedstefar".

"Sig ikke Sligt Barn!" Mor
saa alvorligt hen paa ham. "Hun
er endnu vor gamle Elisabeth".

"O, jeg holder mange, mange
Gange mere af denne nye! hun
er saa venlig, næsten som du selv
Mor, hun skjænder ikke, naar jeg
støjer, hjælper mig med mine Lek-
tier og fortæller Historier i Mørk-
ningen. Hun maa aldrig rejse, og
den Anden maa aldrig komme til-
bage mere, vel Betty? — Ah, der
er Ublefagen!"

(Fortsettes).

Den forladte Kirke.

(Af J. S. Welhaven).

Aftenen laa i Fjeldselien
Glandsfuld over Lov og Stene,
Dg der faldt paa "Kirkestien",
Blomster-Sne fra Uildgræne.

Droslen drog mig med sin Trille
Til en Lund af Høengebirke,
Dg da stod jeg ved den lille
Længst forladte Love-Kirke.

Jungen Sjæl i Dalen vidste,
Naar dens sidste Messe høstes;
Jungen husted, naar den sidste
Døde hid til Graven førtes.

Ser kun Duggens Taarer rinde
I de Dødes glemte Have;
Kirken er det sidste Minde
Mellem disse sunkne Grave.

Kun Naturens milde Birken
 Smykker dette Glemsels-Døde
 Og forkynder under Kirken
 Livets Budskab blandt de Døde,

Ihi paa Klynger der af Nelder
 Og paa stive Tidsegrupper
 Hænge over Dødens Celler
 Tusind Sommerfugle-Pupper.

Dg hvor Tungen Graven freder,
 Dg hvor Psalmen aldrig klinger,
 Har dog i de lune Reder,
 Unge Lærker faaet. Vinger.

Her, hvor Kirken, mørk, forældet,
 Ruger luffet paa sin Gaade,
 Har et vaarlign Liv paa Fjeldet
 Aabenbaret Himlens Naade.

Dg jeg har andægtig drøelet
 Dg har hørt mit Hjerte banke,
 Hvor Naturen laa besjælet
 Af den dybe Gudsdomstanke.

Hinduernes Guder.

Hinduernes tre høieste Guder ere Brahma, den stabende, Vishnu, den opholdende, og Shiva, den ødelæggende Kraft. Fra disse tre nedstamme atter 360 Millioner Guder og Gudinder. Bistnok holdes der ikke Gudstjeneske for dem alle, men Hinduernes hellige Skrifter indeholde dog den hele Skare, og deres Skriftlærde gaa to og to sammen fra Sted til Sted, tage Plads i Skyggen af et Træ eller i en Tempelhal eller i en Bod paa de talrigt besøgte aarlige Markeder, opplante foran sig Flag paa høie Bambusrør med Billeder af Afgudernes Historier og forklare da disse for det omkringstaaende Folk i lovprijsende Sange og med Strømme af Beltalenhed. Men disse Gudefagere for det meste Historier om saagruelige Skændigheder og Laster, at Guderne i samme uden Undtagelse fremtræde som saadanne Forbrydere, der i Europa mange

Gange vilde have fortjent Dødsdommen. Saaledes kaldes f. Ex. Brahma Gudernes Stamfader; og dog er han saa foragtet blandt Hinduerne, at der i det hele Land ikke findes noget Tempel, som er ham indviet. Denne Foragt skal han efter Sagnet have paadraget sig allerede blandt sine Medguder ved sine Løgne, sin Lidertighed og sine Udvævelser; thi han gjorde sig selv til en Løjner, Drukkenbolt, Lyp og Skjorlevner blandt dem. — De Afguder, som dyrkes mest i Ostindien, ere Vishnu *), der især deleshed dyrkes efter sine tvende Aabenbarelses kraa Jorden som Ram og som Krishna; og efter ham dyrkes Schwa og hans Gemalinde, Gudinden Kali eller Durga og Dschaggernath. Af alle disse gjøres der Billeder. I Schivas Billede er Alt, hvad der er Skrækkeligt, forenet. Hans Ansigt er truende, i Haanden holder han en Trefork, hans Klædning er en Tigerhud, hans Hals Smykke Dødningshoveder, hans Armbaand Brillflanger. Hans Gemalinde Kali har den samme ødelæggende, morderiske Karakter som han selv. En Tigers Blod forlyster hende i ti Aar; men et Menneskes Blod i tusinde Aar. Naar en af hendes Tilbedere halvt aabner sine Aarer og ofrer hende sit Blod, bliver hun ganske henrykt af Glæde; men skjærer han et Stykke Kjød af sit Legeme og bringer hende det som Brænderoffer, saa er hendes Glæde aldeles ubestrikelig. — Den Df-

*) Han skal ni Gange til forskjellige Tilbedere, naar Nøden har krævet det, være kommen til Jorden i legemlig Stillelse.

rende udtaler da derved disse Ord: "Hil dig, fortryllende Gudinde, staa op og fortær denne Gave. Du har tilfredsstillet min Lyst, modtag mit Blod og giv mig din Gavn!" — Hun tiltales: "Fortryllende Gudinde". Hun er en særdeles Veninde af Røvere, Morderere og Tyve. Enhver Tyvebande gaar, før den udøver sin Gjerning, ind i hendes Tempel, anraaber hende om Lykke til sit Foretagende og bringer hende Offer. I hendes Raad tilbede de ogsaa det Bræljern, hvormed de ville bryde ind i et Hus. De bruge herved følgende Formel: "O Instrument, som Gudinden har forfærdiget! Kali befaler dig at gjøre en Aabning i Huset, at hugge gennem Sten og Ben, gennem Træ og Jord og bewirke, at Støvet bortføres af Vinden!" — De Offere, som man bringer denne frygtelige Gudinde, ere ikke alene Bøffeløyer og Gedebukke, men trods den engelske Regjeringens Forbud bleve endnu for saa Aar siden Mennesker hemmelig slagtede til Offer for hende. Et Vers i deres religiøse Bøger lyder saaledes: "Fyrster, Statsministre, Raadsherrer og Brændervinsfælgere skulle bringe Menneskeoffer, da blive de mægtige og rige".

Hinduerne ofre til sit Bærktøi og vise dette en guddommelig Dyrkelse. I September Maaned fejres en Fest for Afguden Sauris. Under denne Fest, der er overordentlig høitidelig, ofrer enhver Haandwerker og Jordbruger Ofre og Bønner til de Redskaber og Bærktøi, som de i sine forskjellige Stillingen have benyttet. Jordbrugerer samler sammen sine Plou-

ge, Haffer, Spader og andre Redskaber og byder dem et Offer, der bestaar af Kogelse, Blomster, Frugter, Ris og lignende Ting, hvorefter han kaster sig ned paa Marken, saa lang han er, foran dem. Murerne dyrke paa samme Maade sin Murste, Lod, Lømmestof og andet Verktsøi. Lømmemanden er ikke mindre gudsfrygtig med Hensyn til sin Sag, Dye og Hammer, foran hvilke han nedlægger et Offer af Ris og Blomster, inden han kaster sig paa Marken for at tilbede dem. Barbereren samler alle sine Kageknive i en Hob og tilbeder dem paa samme Vis. Kjøbmanden bruger dagligen at tilbede den Stol, paa hvilken han sidder, paa følgende Maade:

"O mægtige Stol! send mig idag en Mængde Kunder med tomme Hoveder og fulde Lommer!"

Under den nævnte Fest samle Kvinderne sine Kurve, Riskeørne og andre Husgeraadstager og kaste sig ned paa Marken for dem efter at have bragt dem sine Offere.

Saaledes ofrer under denne Fest enhver Person til det Verktsøi, som han benytter sig af for at stæffe sig og sine Dyhold. Det gaar til og med saa langt, at de vise sine Gjødseldynger guddommelig Tilbedelse, idet de bestro dem med Ris, Blomster og Frugter og lade tændte Lamper lyse omkring dem; medens de raabe og bede: "O, gjør vore Marker frugtbar, saa de kan give en rig Grøde!"

Mange af vore Læsere ville uden Tvivl fristes til at le ad disse Bederskyggeligheder; men jeg vil bede dem at overveie, om ikke muligens et lignende Afgudereri kan begaaes i en anden og finere Form.

Tid om Kaffe.

Kaffeens Hjem er i Mellem-Afrika omkring Nilens Kilder; den skylder Landstabet Kaffa i Habesch (Abyssinien) sit Navn. De der boende Gallas Folk skal allerede i de ældste Tider have brugt de ristede og knuste Frø, blandede med Smør, paa sine Dø, og Muhamedanerne brugte den som Erstatning for Vinen, der var dem forbudt. I Europa fik den først Udbredelse, efterat en Forsamling af tyrkiske Geistlige og Læger i Kairo (1535) havde erklæret, at

den var uskadelig; det første europæiske Kaffehus oprettedes 1554 i Konstantinopel og fik Navnet Bisdommens Skole, fordi det besøgtes mest af Lærde og Dannede. Senere fik ogsaa de andre Hovedstæder i Europa saadanne Kaffeuse.

Kaffetræet blev siden fra sit abyssinske Hjemland bragt til Arabien og senere, da Forbrugen tiltog, til Java (1690), til Antillerne i Vestindien (1722), til Surinam (1718) og saa til alle gunstigt beliggende Lande, Ostindien

og Amerika. Den samlede Afl af Kaffe gaar vel nu op til 12 Millioner Gentner aarlig. Kaffeens Virkning er hidsende og oplivende, dette skyldes et kvælstofholdigt Emne: Kaffein; den mørke Farve kommer af en brun Olie, som fremkommer ved Brændingen. Man har troet, at Kvælstoffet i Kaffeen skulde give Legemet nogen Næring, men dertil er det tilstede i altfor liden Mængde; fremdeles har man ment, at de ved Brændingen fremkomne Emner skulde modarbejde Opøsningen af Legemets kvælstofholdige Dele, men det forholder sig dog ikke saa; Følelsen af Mættelse kommer kun deraf, at Maven fyldes med den varme Bæste, og at Nerverne tillige hidses. Overdreven Brug af Kaffe er derfor slappende og skadelig. Men da man til dagligt Brug i Regelen ikke har den stærk, saa kan det ikke negtes, at den nu er bleven saagodt-som uundværlig i Husholdningen for en stor Mængde Mennesker, og at den tilligemed Theen er en velkommen Tilgift til det daglige Brød.

En Ben af "For Hjemmet" har meddelt os følgende Notitser som Bidrag til Kaffeens Historie.

En arabisk Skribent fra det 9de Aarhundrede siger, at han paa en Reise i Persten havde druffet dette kostelige Afkog; ved sin Hjemkomst anbefalede han det som sikkert Middel mod Hovedpine og Dødsighed. Især anbefalede han Kaffe til Dervischerne (østerlandske Munkene), for at de uden Udmættelse kunde tilbringe Natten i Bøn. Kaffeen naaede Mecca og Egypten; den anvendtes først af Søværnere

som Styrkemiddel under deres fanatiske Andagtsøvelser. Dervischerne drak den af Lerkopper, indviiede til dette Brug af deres Overordnede.

Muhamedanerne sigte, at Engelen Gabriel i en særskilt Aabenbarelse gjorde Muhamed bekendt med Kaffe; det skulde være en Belønning for det Folk, hvis Religion fordømmer Brugen af Vin. Derfor æres Kaffe næst efter Brønden Zemzems Vand, og Medinas Indvaanere drikke den ved Muhameds Grav. — I Mecca og andetsteds blev Kaffe snart almindelig druken uden nogen Fordring paa Høitidelighed eller Andagt. Offentlige Kaffeuse oprettedes; de blev snart Skuepladsen for Moro og Lystighed. Foruroligede af Overdrivelseserne, som fulgte med Kaffeledningen, aflagde Muhameds strænge Eftermænd Kaffe og vilde ogsaa indskrænke dens Brug hos Underaatterne. Men de mødte saa alvorlig Modstand, at man opgav det ganske, og Alle beholdt Frihed til at drikke den efter Hjertens Lyst. — Peter de la Valle, en Venetianer, indførte Kaffe til Italien; men den kom ikke saa snart i Brug — efter Francisco Redis, en samtidig Poets Udtalelse at dømme:

"Lad Muselmænd med deres Bise, Kaffe som sin Livdrif prise!
Slavers Halse lad den drikke
Nede i Tartarus; — jeg ikke" — osv.

I Aaret 1645 indførtes Kaffe til Marseille (i Sydfrankrig) tilligemed de nødvendige Tilberedelsesapparater. Soliman Aga, tyrkisk Gesandt i Paris, bragte den

paa Mode i denne By 1668. Hans prægtig flædte Slaver serverede den med højede Knæ "i bitte smaa Kopper af udmærket Porcellæn og med guldfrynsede Servietter" for de parisfiste Damer. Omtrent paa samme Tid blev Kaffeen modtagen med Begjærlighed i Amsterdam. Karl II blev under sin Landflygtighed i Holland en ivrig Kaffe-drinker, og da han vendte tilbage til England, blev det en Sag af Bigtighed at lægge sig efter Alt, hvad Kongen holdt af. Hofdamerne søbede Kaffeen af fine Porcellæns Kopper med gylden Rand, og den mørke, tungfindige Konge gif omkring fra den Ene til den Anden med Koppen i Haanden og passerede med dem. 1650 indrettede en østerlandsk Jøde et Kaffe-hus i Dyfjord. To Aar senere aabnede Pasqua Kasse og en Kudsk ved Navn Bowman det første Kaffe-hus i London. Kasse bestreb i sin Bekjendtgjørelse Kaffeen som et Slags Bær, der blot voksede i Arabiens Ørkener, og som en Drik, der almindelig brugtes i alle Sultanens Lande. "Den er", sagde han, "en simpel ustyldig Ting; den hjælper svært paa Fordøielser; den opvækker Livligheden; den dæmper Hidstigheden; den kurerer Battersot; den er et fortrinligt Middel mod Tungfindighed og Bredagtighed (!) etc. samt mod Bandstræk; Dampen af Kaffeen er

god for saare Dine, og Brugen af den gjør Huden klar og hvid".

Vintapperne foruroligedes snart ved Kaffehusenes stigende Folkegunst og søgte paa alle mulige Maader at hindre den nye Driks Salg. De paastode, at Kaffeen var høist skadelig og forudsagde, at Kaffedrikkernes Efterkommere skulde blive Dværge og Uber. En Anklage mod James Farr, en Barber, som havde aabnet et Kaffe-hus i London, lød saaledes: "Vi angive James Farr, fordi han tillaver og sælger en Drik kaldet Kaffe, ved hvis Tilberedelse han besværer sine Naboer ved ond Lugt, og fordi han holder Tid fast hele Natten og Dagen, hvorved hans Stofsten og Kammer ere komne i Brand til stor Fare og Stræk for Naboerne". Men dette hjalp ikke; Farris Kaffe-hus blev ikke ophævet; tværtimod efterfulgtes det snart af flere, og den nye Drik fandt Vel saavel til alle Lande i Europa som ogsaa til Amerika. —

Til Ovenstaaende kan vi endnu søie den Oplysning, at Kaffeen blev indført til Danmark og Norge i Fredrik den Tredies Regjeringstid (1648—1670). Af Holbergs Komedie "Den politiske Kandestøber", som første Gang opførtes i Kjøbenhavn Aar 1722, sees, at Kaffeen da var almindelig kjendt der paa Stedet.

G a a d e.

No. XLIV.

Kævn mig et Ord paa ni Bogstaver,
 (Tre Stavelser du faar af dem);
 Med Tingen Visergutten traver
 I Byen om, og han er slem
 At møde da for mangen Mand,
 Hvis Pung er i en daarlig Stand.
 Hør endnu Et, som er mærkbærdigt:
 At hele Ordet, sig og færdigt,
 Kan læses bagfra lige let,
 Og dog det bliver lige ret.

(XX).

Opløsning paa Gaaden i No. 14:

No. XLIII: f a n s
                              a r o n
                              n o r a
                              s n a f

Blandinger — Nytt og Gammelt.

Kanal gennem Landtangen ved Panama. Den mellem den internationale Kanalkomitee og Ministeriet i Kolumbia sluttede Kontrakt om Anlægget af en international Kanal gennem Landtangen ved Panama er nylig bleven ratificeret og understrebet. Kanalen skal være færdig i Løbet af 12 Aar fra 1883 at regne og skal staa aaben for alle Nationer. Dens Neutralitet er garanteret. Kanal-kompagniet, hvis Koncessjon gjælder i 99 Aar fra Aabningen, faar paa begge Sider af Kanalen en 600 Fod bred Strimmel Land, fri

Benyttelse af alt Bygningsmateriale, der findes paa Landtangen, og desuden 500,000 Hektarer Land efter eget Valg. Samtidig meldes fra Panama, at Indseilingen i Magdalenesfloden et bleven vanskeligere og farligere end tidligere, fordi Vandet paa Barren kun er fem Fod dybt.

Mod Gasbelysning. I det engelske lægevidenskabelige Tidsskrift The Lancet advares indtrængende mod Brugen af Gas til Belysning af Bærelserne. Thi her, bemærker Tidsskriftet, blandes Atmosfæren med en Del af Gassen, som

paa den Maade gradvis fremkalder Blodforgiftning, der forkorter Individets Levealder og gjør det meget modtageligt for Sygdom. Man kan ikke overvurdere denne huslige Fare. Gassen fordærver Møbler og Forgyltning; Mænd og Kvinder med en delikat Hælbred blive angrebne og svækkede af den fordærvede Luft, hvori Gassen har blandet sig, medens den formenes at brænde uden at gjøre mindste Skade. Uheldigvis er der endnu ikke gjort nogen Opfindelse, ved hvilken Fordelen ved Gassens Anvendelse til Belysning forenes med Sikkerhed mod at blive langsomt forgiven af de Sygdomme, som følge deraf.

En langsom Gift. Da En engang saa den gamle Filosof Fontenelle sidde og drikke Kaffe, sagde han til ham, at Kaffe var en langsom Gift. "Ja det tror jeg nok, at den er langsom", sagde Fontenelle, "thi jeg har nu druffet den i 80 Aar".

Mindre Notiser Den høieste Lind i Klippebjergene, "Blanca Peak", funden for et Aar siden og maalt af Professor Hayden, er 14,464 Fod høj. Til Sammenligning bemærkes, at Alpernes høieste Top, Mont Blanc, angives (af Tralles) til 14,793 Fod. (Sædvanlig angiver man Mt. Blanc "med et rundt Tal" til 15,000 Fod). Bjerget Ararat er 17,212 Fod høit.

— California siges allerførst at være besøgt af Spaniere i Aaret 1542, dernæst af den berømte engelske Søfarer Frants Drake i 1578. En Mission blev begyndt der af spanske Katholiker i 1769.

General John C. Fremont tog Territoriet i Besiddelse for de Forenede Stater i 1846, efter at han i Forening med Admiral Stockton havde overvundet de spanske Tropper; siden blev det affaaet ved en bestemt Traktat (1848). California blev optagen som Stat i Unionen den 7de Sept. 1850. Dens Guldminer producerede 800 Milioner Dollars i Guld i Aarene 1858—1868.

— Allerede for flere Aar siden meldtes der, at Naturforskeren Dr. Draper i New York havde fotograferet en Stjerne. Denne Op-gave frembød dog endnu store Vanskeligheder, som især bestod deri, at Teleskopet med stor Nøiagtighed maatte bevæge sig saaledes, at man stadig kunde se Stjernen paa samme Punkt. Ved Hjælp af et Uhrværk er det nu lykkets at overvinde alle Vanskeligheder, saa at man nu kan tage et nøiagtigt fotografisk Billede af Stjernerne. Man tror, at denne Opfindelse vil yde Astronomien væsentlige Tjenester, især for at bestemme mange Fjrstjerner's kemiske Bestaaffenhed.

— Nebraskas Folkemængde angives til 313,748.

— Antallet af Dødstumme i Europa beløber sig efter de nyeste statistiske Angivelser til henimod 250,000. Deraf findes i Tyskland cirka 39,000, i Preussen cirka 24,500.

— Den ved Giendommen Kongensgaard i Grønbeles Sogn i Jylland værende Ruin af Kong Erik Glippings Jagtflot er for nogen Tid siden bleven udgraven, hvorved der har vist sig en forhen under Hovedbygningen liggende

rebnet Kjælder af 18 Alens Længde og 11 Alens Bredde med to Indgange, af hvilke den ene har været hvælvet. Gulvet bestod af et fast Kalkflag, hvorpaa fandtes Skelettet af en stor gammel Bildgalte. Det er en stor Sandsynlighed for, at Kongen paa sin sidste Reise fra Skanderborg til Viborg har holdt Raft paa dette lille Jagtslot, Ratten før han om Aftenen før Ceciladagen, den 22de November 1226 myrdedes i Finmerup Lade. Eierne af Ruinen agter at bevare dette Minde om den myrdede Konge.

Et förgeligt "Paradis". Den bekjendte franske Naturforsker de Beauvoir meddeler i sit nye Verk om Java følgende interessante statistiske Oplysninger fra dette Land, som ofte bliver kaldt "det jordiske Paradis". I Aaret 1863 blev i den hollandske Del af Java 273 Personer sønderrebnede og forærede af Tigre, 158 af Krokodiller, 72 bleve dræbte af Rhinocerosser, for Størstedelen kvalte og knuste, 22 døde af Giftslangers Bid og 493 Mænd, Kvinder og Børn bleve ihjelslagne af Lynild.

Duer og Ratte som Kurerer. Forsøg med at benytte Brevduer til at befordre Væddeløbsdepecher istæderfor at benytte Telegrafsen er blevet foretagne i England og har vist sig henfigtsmæssige, da Duer i Virkeligheden ofte viser sig at være hurtigere end den paa Kapløbningsdagene stærkt benyttede Telegraftraad. Fra Liverpool havde Redaktionerne af flere af Londons Sport Tidender allerede under Pressen de med Duepost ankomne Rapporter om "Grand National", førend Telegrafbudet havde afleveret Depecherne paa Bestemmelsesstedet. Nu er det et bekjendt Faktum, at i en Afstand af 30 Kilometer en Rat, som er sluppen ud, og det ved Nattetider, samtidig med en Brevdue har taget Luven fra denne, efter at begge Dyr er blevet dresserede for dette Niemed. Det vilde være besynderligt nok, om det f. Ex. ved Fæstningsbeleiring kunde indtræffe, at Huskatten med større Sikkerhed end Brevduen og Telegraftraaden afsererede det anbetroede Telegram. I Belgien har man længe dresseret Ratten i det antydede Niemed efter et aldeles rationelt Princip.

Mærk! Enhver, som staar til Næst med Kontingent, bedes venligt om at indsende samme snarest muligt. En saa liden Sum er for de Allersleste let at betale, og betænk, at Udgiveren nødvendigvis trænger til at saa Kontingenterne ind. Behag at sende i Money-Ordre, Draft paa Chicago eller registreret Brev til Adressen:

A. Thronsen,
Dr. 14, Decorah, Iowa.

Indhold: Philip Ashton eller den nye Robinson. — Elisabeth, en dansk Fortælling. — Den forladte Kirke (Digte). — Hinduernes Guder. — Lidt om Kaffe. — Gaade og Opløsning. — Blandinger—Nyt og Gammelt.

CITY SHOE STORE.

A. HANSON

handler

udelukkende med **Sko og Støvler**

af alle mulige Slags fra de bedste Fabrikker baade i Ost og Vest. Stedet: det gamle Gullikson-Store, Decorah, Iowa.

For 12 Cents

sendes portofrit et Hefte, indeholdende

“To ældgamle Sange fornyede”, nemlig Tolstaisisen og Den gyldne Abc.; 5 for 50 Cents, 12 for \$1.00.

Adresse: K. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

380 Oktavsider

med udvalgt Læsning for 50 Cents,

nemlig **11te Bind** (1876 I) af “For Hjemmet”, indeholdende Fortællingen “To Søstre” samt Pontoppidans Levnet. Skrevet af ham selv. “Missionær Andreas Niis” og meget andet Lesestof. Noget saa Restekemplarer sælges saaledes for halv Pris. Benyt denne Leilighed! Adresse: K. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

A. Gullikson & Bro.,

Decorah . . . . Iowa,

handler med

Stangjern, Spiger og Glas, Røge- og Raffeløbne samt Kobber- og Blik-Varer, Gaardsredskab og Verktøi, Bygningsmaterialier saasom Vinduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Olie.

Kobber- og Blikvarer repareret. Tagrender forfærdiges til billige Priser.

To Søstre.

De 4 første Hefter af “For Hjemmet” 1876, indeholdende: **To Søstre**, Fortælling

fra en norsk Fjeldbygd, foruden 13 større Artikler og 36 Blandinger, sendes portofrit til hvilkensomhelst Adresse her i Landet for 25 Cents. Hele Bindet (12 Hefter, 384 Sider) sendes portofrit for 50 Cents.

Adresse: K. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

J. H. Montgomery & Co.,

Apothekere og Boghandlere,

Decorah, ... Iowa.

Medicinertilberedes omhyggeligt efter Lægers Recepter. En duelig og forsigtig norsk Expeditor er altid tilstede. No. 7—24.

Geo Wilson.

A. Jurgens.

UNION BANK,

OFFICE OF

Wilson & Jurgens,

LA CROSSE, - - - WISCONSIN.

Modtager Indstud af hvilkensomhelst Størrelse og tilstaar Renter, naar Penge indsættes paa bestemt Tid.

Befører Indfordring af Arbemidler og andre Fordringer i Norge, Sverige og Danmark.

Udsteder Bxer, der betales ved Forevisning, paa Ublandets bedste Banker.

Sælger Billetter for Befordring til og fra Christiania, Christianssand, Stavanger, Bergen, Throndhjem, Gøttheborg, Kjøbenhavn, Bremen, Hamburg og de fleste større Steder i Europa.

Forespørgsler i det norske og engelske Sprog besvares pr. omgaaende Post.

Wilson & Jurgens,

La Crosse, Wis.

1

P. E. Haugen,

Gier af

Decorah Marble Works.

Water Street, Decorah, Iowa.

Jeg tillader mig herved at gjøre Landsmænd i Winnesheit og Allamakee Countier i Iowa, samt i Fillmore, Houston, Freeborn, Goodhue og Olmstead Countier i Minnesota, og forresten i hele den nordre Del af Iowa og sydlige Minnesota, opmærksomme paa, at jeg nu er istand til at expedere alle Ordres med kort Barsej. Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og billigt Arbejde. Da jeg ogsaa har norske Stenhuggere, har Landsmænd den Fordel, at de kan faa sin Inscription feilfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret D^r. Harseny Miller og P. Nickel.

P. E. Haugen.

Enhver, som ønsker Gravstene, og ikke træffer min Agent, kan berom tilskrive mig, samt angive, hvor kostbar Sten han ønsker, og jeg skal da sende ham Tegninger med vedføjet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar, han udvælger, tilligemed Ordre og Inscription samt nærmeste Fragt-Office.

1

P. E. Haugen.